

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljeno na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40

Cene inseratov:
Enostopna petina vrsta mali
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50;
veliki oglasi nad 45 mm vs
širo po Din. 2.—, poslana št.
po Din. 3.—.
Pri večjem naročilu popusti.
Izhaja vsak dan izvenredno
nedeljska in dneva po praz
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 323.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 8. — Račun poštne kram.
Ljubljanske št. 630 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7563, praška in dunaj 24.797.

Vodena deklaracija.

Vsa javnost je z napetostjo pričakovala vladne izjave. Pričakovala je, da bo vlada s svojo izjavo razjasnila notranje-politični položaj in jasno ter ne dvoumno povedala, ali hoče sporazum ali ga ne. Par mescev sem je vsa slovenska in hrvaška javnost živela v pričakovanju odločilne vladne besede. Od zagrebške konference sem je presojala vlado in njeno delovanje, ne rečemo optimistično, pač pa prizanesljivo in to iz razloga, da se ne sme ničesar storiti, kar bi otežkočilo ali celo onemogočilo sporazum, ako je radikalna stranka za sporazum. Razumevalo se je, da sporazuma ni mogoče doseči čez noč in da ima radikalna stranka v tem vprašanju težavno stališče, ker ni pripravila svojih volivcev na ta neobhodno potreben korak. Zato sta parlamentarna revizionistična opozicija in njeno časopisje v svojem zadržanju do samoradikalne vlade zastopala stališče stvarne opozicije, nista rušila vlade, ampak grajala, kar ni bilo prav, priznavala pa, kar je ukrenila do brega, vse to pa kot opozicija. Po govoru g. Ljube Jovanovića je bilo tudi pričakovati, da se bo vlada še določneje izjavila za sporazum in tej svoji izjavi primerno izvajala posledice. To pa se ni zgodilo!

Vladna izjava molči ravno tam, kjer bi bilo treba odločne in jasne besede. Ni ne tič ne miš. Niti v zunanje-političnem niti v notranje-političnem oziru se ni izjasnila najbolj perečih, aktualnih vprašanj. Je tako siromašna in prazna, da v njej razen napovedi osemnajstero zakonov ne vidimo ničesar pozitivnega, vse samo gole fraze, ki jih lahko tolmačijo kakor hočeš. V svojem zunanje-političnem delu pove samo eno dejstvo, da je «Srbija» na vprašanje reparacij direktno interesirana, ker ji je pogodbeno zasigurana odškodnina 5 odstotkov od cele vsote, ki jo mora Nemčija plačati zmagovalcem za v vojni povzročeno škodo. To pa je tudi vse! Kakšen politični pravce da hoče zavzeti vlada napram našim sosedom, o tem ni niti besedice omenjena. Saj menda vlada ne misli, da je naznačila kake zunanje-politične smernice, ako omenja, da moramo biti previdni, ker nobena od premaganih držav dosedaj ni izpolnila vseh obveznosti, ki jih je prevzela v mirovni pogodbi. Niti tega vlada ne pove, v katerem stadiju se nahajajo pogajanja z Italijo glede Reke, trgovinska pogajanja z Italijo, kaj da misli podvzeti in ali sploh misli podvzeti kak korak, da zaščiti združništvo radi izmenjave starega avstrijskega denarja itd.

Na vprašanje, ki je za konsolidacijo države največjega pomena, ki je predpogoj za ureditev države, na vprašanje o reviziji ustave, vlada ni povedala ničesar. Ni se sicer izjavila za vidovdanske ustave in torej za izvedbo centralizma, na drugi strani pa vendar govori o «troimenem narodu» in ugotavlja, da je v senžermanski pogodbi priznana «trajno ujedinjenje s Srbijo v svrhu ustvaritve ene neodvisne in enotne države». To se pravi z drugimi besedami, da vlada prav nič ne misli na kak sporazum, bodisi da ga ne mara, ker je centralistično orientirana, bodisi da se ji ne zdi potreben, ker ima večino v narodni skupščini in misli, da bo mogla s samoradikalno večino kar par let vladati. Tako vsaj bi sklepali iz obširnega delovnega načrta, ki ga je v svoji izjavi predložila narodni skupščini.

Vlada se čuti popolnoma sigurno in napoveduje celo notranjo konsolidacijo države, ki jo misli doseči z izvedbo napovedanih zakonov. Prepričana je, da je nihče ne bo mogel v uspešnem parlamentarnem delovanju ovirati, ker ima večino v parlamentu. Tu se pač ozira na dejstvo, da Radićevi poslanci niso prišli v narodno skupščino in vladi tako omogočili proste roke, ker kakor hitro bi bili prišli poslanci Hrvatske republikanske seljačke stranke v narodno skupščino, ne bi imela vlada več večine in bi bila prisiljena ali resno nastopiti pot sporazuma ali pa demisionirati. Pred grožnjami a. Radića da bo pri-

šel z vsemi svojimi poslanci v narodno skupščino in zrušil vlado, radikali sedaj, ko imajo sedaj po izvršenih verifikacijah parlament v rokah, očitno nimajo pravega respektja. Ko so se verifikirali mandati poslancev, bi bili o svojih mandatih odločevali tudi Radićevi poslanci, ako pa pride Radić sedaj v parlament, pa bo o mandatih njegovih poslancev odločevala samo vladna večina, ki more verifikacije odložiti in odlagati, dokler se ji zljubi. Zato govori vladna deklaracija o konsolidaciji države takole mimogrede, ob koncu, češ ta bo prišla sama, ako svoj delovni načrt v parlamentu izvršimo. To je vlada podčrtala s temi besedami: «Vsem tem (naštetim) zakonom prisojta kraljeva vlada veliko važnost in naša želja in težnja je, da se vsi omenjeni načrti izvršijo v tem prvem skupščinskem zasedanju, ker bi tako narodna skupščina znatno pripomogla, da se država na znotraj konsolidira in ustvari možnost, da se zakonodajno telo poprime tudi drugih gospodarskih, trgovskih, prometnih in ostalih vprašanj, da se učvrsti naše gospodarstvo in industrija; a predvsem bi se ustvarila možnost, ko dovršimo te najbolj pereče posle, da se lotimo tudi izpopolnitve naše notranje ureditve in da jo po pridobljenih izkustvih moremo popravljati, menjati in izpopolnjevati.»

To je torej ves lek za konsolidacijo države, ki ga pozna in znore samoradikalna vlada! Radikali mislijo, da bo treba samo še nekoliko popravljati, izpreminjati in izpopolnjevati, eventualno tudi ustavo, in bo država urejena, zadovoljna, konsolidirana, ako le z boljšimi zakoni, kakor so jih ustvarjali v koaliciji z demokracijo in slovenskimi samostojneži nekoliko ublažijo razmere in nekatere trdote odpravijo, skratka ako v zakonodajnem in upravnem oziru pokažejo več spretnosti in boljše voljo kakor koalicija žalostnega spomina. V tem se radikali motijo in varajo. Več ko štiriletna izkušnje nas uče, da centralistično urejene države ni mogoče postaviti na trdne temelje in s centralističnim režimom ne bo mogoče zadovoljiti državljanov. G. Ljuba Jovanović je dejal, da nas ločita dva svetova; mi pravimo, dva svetova sicer ne, vendar pa dvojno in tako različno mišljenje, izvirajoče iz stoletnih tradicij in državoupravne prakse, da je centralizem nemogoč. Tudi ko bi mogla samoradikalna vlada odpraviti vso upravno korupcijo in ko bi mogla postaviti tako izborna upravo, da bi bila sposobna uspešno vršiti težavne posle centralistično upravljene države, ne bo svojega namena dosegla. Mi vidimo, da nas Srbijanci ne razumejo, da imajo povsem drugo miselnost, ker tudi najboljše trezne predloge proglašajo za avstrijskanstvo, da ne poznajo potrebne obzirnosti ne do naše kulture, ne do mišljenja našega naroda. Mi vidimo, da bo mogoče ljudstvo zadovoljiti le, ako bo hegemonistično velesrbsko upravno politiko zamenjala avtonomistična upravna politika, ki nas ne bo razdvajala ampak zblíževala. Zato globoko obžalujemo, da radikalna vlada pod Pašićevi vodstvom ni zadela prave poti in mi že danes prorokujemo, da ne bo uspeła, ako ne ubere druge poti, poti, ki jo je nakazal g. Ljuba Jovanović.

Položaj.

Belgrad, 2. junija. (Izv.) V političnem življenju vlada danes nekaj zastoj. Za kulisami pa se vrši ljut boj za ministrske portfelje. Govori se, da pripravljajo parlamentarni krogi veliko akcijo proti zunanji politiki radikalne vlade, ker se protivijo monopolu Nikole Pašića v vodstvu zunanje-političnih zadev. Pričakuje se, da bo dr. Ninčić prisiljen podati obširnejšo izjavo o naši zunanji politiki.

NOVA DRŽAVNA BANKA.

Belgrad, 2. junija. (Izv.) Vlada pripravlja zakon o državni in zemljoradniški banki.

KRALJ POTUJE.

Belgrad, 2. junija. (Izv.) Kralj je odpoval v Romunijo, kamor spremlja kraljico. Tam ostane 10 dni.

Debata v finančnem odboru.

ZAHTEV JE JUGOSLOV. KLUBA GLEDE NAKNADNIH KREDITOV — MUSLI-MANI SE DEMONSTRATIVNO ODSTRANILJO.

Belgrad, 2. junija. (Izv.) Pri debati o naknadnih kreditih v finančnem odboru je pri poglavju o vrhovni upravi govoril je Jugoslov. klub posl. Pušenjak. Zahteval je pojasnila o številu državnih uradnikov in upokojencev. Nadalje je zahteval pojasnila o pogodbi, ki jo je sklenil finančni minister glede kovanega drobiža z neko avstrijsko firmo, ki zahteva plačilo v švicarskih frankih. Zahteva tudi pojasnila glede plačevanja državnega dolga. Pri poglavju ministrstva pravice se je posl. Pušenjak zavzel za izboljšanje plač uradnikom. Pri poglavju za prosveto je posl. dr. Kulovec ugotovil, da je vlada upoštevala vse zahteve prosvetne uprave za Slovenijo in da so poslanci Jugoslov. kluba popolnoma uspehi. Ko pa je zahteval, da se našim dijakom v inozemstvu, kateri se nahajajo v zadnjem semestru in katerim so se štinepdije ukinile, dovoli vsaj primerna podpora, se je minister izgovarjal. Pri razpravi o naknadnih kreditih za ministrstvo za vere se je dr. Kulovec zavzel za draginske doklade katoliškega svečenstva in za potrebe katoliških naprav, o čemer je

minister izjavil, da bo zahteval tozadevno pokritje. Ni pa hotel minister ugoditi zahtevam muslimanov v isti stvari, vsled česar so muslimanski poslanci sejo demonstrativno zapustili.

Pri razpravi o poglavju za ministrstvo notranjih zadev je posl. Vesenjak opozarjal na bedno stanje policije v Mariboru, posl. Pušenjak pa na neznosne razmere pri žandarmeriji v Sloveniji. Minister je izjavil, da bo ukrenil vse potrebno. Posl. dr. Kulovec je opozoril ministra na Orjunec ter svaril vlado pred posledicami, ki utegnejo nastati, ako vlada ne bo sama ščitila svoje avtoritete. Minister je obljubil, da bo proti Orjuni podvzel odločne korake.

Člani Jugoslov. kluba so glasovali za draginske doklade državnim uslužbencem in upokojencem in za kredite za vzdrževanje državnih ustanov, glasovali pa so proti vsem ostalim nepotrebnim kreditom. Razprava se bo nadaljevala v ponedeljek in se končala v torek. Ako se do petka konča debata o vladni deklaraciji, se bo zakon o naknadnih kreditih narodni skupščini predložil v petek.

INTERVENCIJA POSLANCA SKULJA.

Belgrad, 2. junija. (Izv.) Posl. jugosl. kluba Kari Skulj je posredoval pri ministru za socialno politiko zaradi pomoči siromašnim občinam Slovenije, katerim naj se pošlje 30 vagonov koruze po znižani ceni, plačilo pa odgodi. Vprašanje se bo rešilo sporazumno med finančnim ministrom in ministrom za socialno politiko. Poslanec Skulj je dalje najenergičneje protestiral proti ukinitvi izseljeniškega komisarijata v Zagrebu. Minister za socialno politiko je odgovoril, da se ta komisarijat ne namerava ukiniti, ampak se bo v Belgradu ustanovilo le nadzorništvo nad vsemi izseljeniški komisarijati.

Nov reparacijski predlog Nemčije.

London, 2. junija. (Izv.) Reuter javlja iz Berlina, da bo Nemčija stavila nove reparacijske predloge. Nemčija bo predlagala 4letni moratorij in odplačilo reparacij v letnih obrokih po 1 milijardo zlatih mark.

ODLOČNOST FRANCIJE.

Strassburg, 2. junija. (Izv.) Predsednik republike Millerand je imel v skupščini generalnih svetov (deželnega zbora) govor, v katerem je rekel, da je Francija pripravljena danes bolj kot kdaj odločno varovati francoske interese. Nemčija bo morala svoje obveznosti izpolniti. Francija samo posnema to, kar je naredila Nemčija leta 1871. Takrat je naložila Nemčiji Franciji za tedanje čase neverjetno svoto v znesku 5 milijard kot vojno odškodnino in tudi ni vprašala ali more Francija plačati ali ne.

MONARHISTIČNO GIBANJE V FRANCII.

Pariz, 2. junija. (Izv.) V zbornici je prišlo do ostrih spopadov med monarhisti in republikanci. Razkrita je baje organizacija, ki se širi po celi Franciji zaradi obnove monarhije.

KONEC KOVINARSKEGA STRAJKA V PORUHRJU.

Düsseldorf, 2. junija. (Izv.) Strajki so popolnoma ponehali. Kovinarji so dobili 100 odstotno zvišanje plač in enkratni draginski prispevek v znesku 120 tisoč mark.

PRED NOVO RAZOROŽITVENO KONFERENCO.

Washington, 2. junija. (Izv.) Predsednik Harding namerava sklicati novo razorožitveno konferenco, ki se bo bavila zlasti z razorožitvijo mornarice in letal.

Zeneva, 2. junija. (Izv.) Komisija za razorožitev društva narodov se sestane 4. t. m. Bavila se bo z vprašanjem medsebojnih garancij za ohranitev miru.

Sporazum med Anglijo in Rusijo.

London, 2. junija. (Izv.) Asquith je govoril v Buxtonu o razmerju med novo angleško vlado in Rusijo. Izrazil je upanje, da je sporazum med Anglijo in Rusijo glede znanih spornih vprašanj samo še vprašanje časa.

ITALIJA PODPISE POSOJILLO AVSTRIJI.

Dunaj, 2. junija. (Izv.) Italijanska vlada je dovolila, da sme podpisati Italija 200 milijonov lir mednarodnega posojila za Avstrijo.

VSTAJA V MELILI.

Melila, 2. junija. (Izv.) Nad 2000 vstajev je napadlo špansko posadko v Melili. Izid bojev še ni znan.

NAPAD NA GRSKEGA PATRIARHA.

London, 2. junija. (Izv.) Okoli 200 Grkov je udrlo v poslopje ekumenskega patriarha, katerega so francoski vojaki komaj ohranili pred grškimi napadi. Grki so zahtevali patriarhov odstop.

KONEC DRŽAVLJANSKE VOJSKE NA IRSKEM.

Dublin, 2. junija. (Izv.) Valera je izdal vstaški republikanski armadi razglas, da ima končati sovražnosti in orožje položiti.

Baldwin gre v Pariz.

Pariz, 2. junija. (Izv.) «Temps» javlja, da pride angleški ministrski predsednik Baldwin v Pariz, da se udeleži francosko-belgijskih pogajanj glede reparacij.

Vremenska katastrofa v Val Dossala.

Rim, 2. junija. (Izv.) Velik vihar v Val Dossala je porušil mnogo mostov in poškodoval skoro vse ceste. Železniški promet skozi simplonski tunel je za nekaj časa ukinjen. Ker so tudi snežni plazovi povzročili mnogo škode, je verjetno, da je vremenska katastrofa zahtevala tudi precej človeških žrtev.

DVIG POTOPLJENIH LADIJ.

London, 2. junija. (Izv.) Na podlagi dogovora z nemško admiraliteto bodo pričeli dvigati 1. 1919. v Scapa Flow-u potopljene nemške vojne ladje.

Poravnajte naročnino!

Naša davčna reforma.

Hilarij Vodopivec, načelnik finančnega ministrstva.

Narodna skupščina se bo v kratkem bavila z zakonskim predlogom o neposrednih davkih, ki naj izenači različne danes veljavne davčne sisteme v državi. O tem vladnem zakonskem predlogu se je že mnogo pisalo v javnosti, čitali smo kritike teoretičarjev in praktičarjev (najboljše strokovne kritike so pisali Samuel Kocijan in dr. Božidar Kocijan v »Jugoslovanskem Lloyd« 1922) in univ. profesor dr. Fran Eller (Ljubljana, Narodnogospodarski Vestnik, 1923). Namen tega mojega članka ni, da bi se spuščal v kritiko zakonskega predloga, nego začetati hočem pot, po kateri bi naša država z manjšimi težavami in z večjo gotovostjo, hitreje in brez znatnih stroškov dosegla izenačenje neposrednih davkov.

V boljše razumevanje mojega predloga naj podam le nekoliko splošnih opazk o vladnem predlogu. Ta načrt je po svojem bistvu in glavnih smernicah kopija madžarskega davčnega sistema, kateri še danes velja v Hrvatski in Vojvodini in ki obstoji v tem, da se vsak dohodek obdavči prvič z objektivnim davkom po prinosu (zemljarino, lišino, pridobitno itd.), potem s subjektivnim davkom, od skupnega dohodka (kakor pri nas v Sloveniji) in tretjič z davkom do skupne čiste imovine, v kolikor se dohodek steka iz fundiranih vrelcev. Davek od skupnega dohodka (dohodnina) bo nov za Srbijo, Črno goro, Bosno in Hercegovino in davek od čiste imovine bo popolnoma nov pojav v vseh pokrajinah razen Hrvatske in Vojvodine.

Ta sistem s kombiniranimi objektivnimi in subjektivnimi davki ne odgovarja popolnoma zahtevam ustave, katera v členu 116. odločno pravi, da se davek plača po davčni moči in progresivno. Ker je davčna moč popolnoma subjektiven moment in odvisi od skupnega ekonomskega in socialnega položaja davčnega subjekta, se more obdavčenje po davčni moči doseči samo s subjektivnim davkom, t. j. z davkom od skupnega čistega dohodka, stekal se ta iz katerikoli gospodarskih vrelcev davčnega subjekta. Toda pustimo za sedaj to vprašanje nerešeno, ker so strokovnjaki, kateri se ogrevajo za sistem enotnega in progresivnega davka po skupnem čistem dohodku, so pa tudi strokovnjaki, kateri priporočajo mešani davčni sistem. Nasprotniki prvega davčnega sistema pravijo, da bi bil prehod iz našega današnjega stanja v najmodernejši položaj prevelik skok in da bi se ta prehod mogel izvršiti šele tedaj, kadar bi se v vsej državi vživel princip davka od skupnega dohodka, kateri bi po vladnem zakonskem predlogu za enkrat obstojal obenem z ostalimi objektivnimi davki. Po mojem mnenju tudi prehod iz današnjega stanja v oni štadij, kakor ga predvideva zakonski predlog — z vsemi svojimi materialno-pravnimi in formalno-pravnimi jako kompliciranimi odredbami — ni nikakor manjši skok. Ako bi se zakonski načrt uzačnil še tekom tega leta, ga ne bi bilo mogoče začeti izvrševati pred 1. januarjem 1. 1925, ker bi bilo potrebno, da se odtiskajo vse potrebne tiskalice, in, kar je najvažnejše, da se da uradništvo čas za proučevanje novega zakona, da ne govorim o izvršitvi ogromnega dela v pogledu prehodnega izenačenja zemljarine. Velika zapreka v izvršenju tako razsežne davčne reforme leži tudi v tem, da naša finančna uprava ni še edinstveno urejena. Dalje bi državna blagajna — vsaj v prvih letih — imela po novem zakonu manjše dohodke nego jih ima po dosedanjih zakonih, ker je splošno zna-

no, da novi neposredni davki — in to pri popolnoma urejenih razmerah — v prvih letih ne dosegajo svojega cilja; šele pozneje, kadar se novi zakoni uveljavijo in konsolidirajo, se ima od njih zaželeni uspeh. Mesto izenačenja davčnega bremena bi nastale še večje razlike, ker bi se v pokrajinah z dobrim uradništvom novi davčni zakon pravilno izvajal, dočim bi v drugih pokrajinah, katere ne razpolagajo z dovoljno izšolanim uradništvom, nastopile velike neprilike in težkote. — Ko se je v bivši Avstriji leta 1896. uvedel novi zakon o osebnih davkih in se je leta 1898. prvič odmerjala osebna dohodnina, so nastale velike težave in je bilo potrebno nekoliko let, da so se uradniki, člani davčnih komisij in davkoplačevalci vživel v nove davčne principe in to v normalnih časih, z urejeno upravo, s stalno valuto in z izščanim uradniškim aparatom. Razen tega se je moralo v letu 1898. ravno vsled davčne reforme izdatno povečati število uradnikov davčnih oblastev. Kako bi pa v naši državi s še neurejenimi prilikami bilo mogoče izvesti ta- uvažajo popolnoma novi davčni principi in kako bi uradniki v onih pokrajinah, v katerih je nepoznan tako imenovani mešani davčni sistem (v Srbiji, Črni gori, Bosni in Hercegovini) obvladali in izvajali novi zakon s tako zapletenimi materialnimi in formalnimi odredbami, katerih proučevanje dela celo spretnemu pravniku nemale težkote, to naj presojajo oni, ki poznajo našo davčno upravo v posrednih pokrajinah. Po mojem mnenju bi se izjednačenje davčnega zakonodajstva moglo v vsej državi z uspehom in gotovostjo izvršiti samo v etapah in to na sledeči način:

Najprej bi se izenačili davčni predpisi v materialno-pravnem pogledu, t. j. davčna uprava in formalno pravo bi ostalo zaenkrat v vseh pokrajinah neizpremenjeno, izenačile pa bi se one odredbe, katere so odločilne za višino davka (materialno izenačenje).

V prvi etapi in to v najkrajšem času in brez posebnih stroškov in tehničnih težkoti bi se izenačile davčne stopnje glede onih davčnih vrst, katere se v vsej državi odmerjajo več ali manj po istih principih, odnosno bi se uvedle tudi pri razlikujočih se davkih edinstvene materialno-pravne odredbe.

Za hišno najmarino, za prihodnino (rentnino) in za davek od prihoda iz osebne dela (plač) bi se doseglo materialno izenačenje na ta način, da bi se uvedli edinstveni davčni ključ, formalno-pravno pa bi davčna oblastva začasno postopala po zakonih, ki veljajo za te davke v posrednih pokrajinah.

Davek od podjetij in samostalnih zanimalanj, fizičnih oseb (osebna pridobitna) bi se odmerjal v vsej državi od čistega dohodka, toda z različnimi odstotki, razen v Sloveniji in Dalmaciji, kjer obstoja za ta davek princip kontingentov, t. j. za vsak okraj in za vsako davčno društvo se določena vsota (kontingent) razdeli na vse davčne obveznike. Vžlic te razdelje formalnega prava Slovenije in Dalmacije z ene in vseh ostalih pokrajin z druge strani bi se moglo doseči materialno-pravno izenačenje na ta način, da bi se pridobitna fizičnih oseb v vsej kraljevini odmerjala od čistega dohodka po edinstvenih odstotkih. Ta novost bi za Slovenijo in Dalmacijo značila celó olajšanje, ker bi čisti dohodek pridobitnih obveznikov podjetij, kateri se ustanovlja pri odmerjanju dohodnine, služil obenem kot temelj za odmero pridobitne; za one osebe pa, katere imajo skupni dohodek

izpod eksistenčnega minimuma in vsled tega ne plačujejo dohodnine, bi cenilne komisije za dohodnino ugotovile njihov čisti dohodek iz samostalnega podjetja v posebnem registru. Sočasno bi se ukinile komisije za občno pridobitno in odpadlo bi ono precej zapleteno delo o ustanavljanju in evidenci kontingentov.

Pri občni pridobitni bi priporočal edinstvene davčne stope v progresivnih odstotkih od čistega dohodka, toda z višjimi procenti za ona pridobitna podjetja, pri katerih se obratovanje vrši s sodelovanjem kapitala, kakor za ona podjetja in zadržanja, ki se vrše brez sodelovanja kapitala.

Formalno pravo bi ostalo začasno v posameznih pokrajinah neizpremenjeno, v kolikor se to ne tiče Slovenije in Dalmacije, kjer bi se — razume se samo po sebi — moralo prilagoditi novemu načinu priredbe.

Kar se tiče podjetij, katera javno polagajo račune (osebna pridobitna), se odmerjajo davki v vsej državi več ali manj po istih načelih. Na temelju računov prejšnjega leta (bilance) davčna oblastva ugotavljajo po točno začetanih predpisih čisti, davku obvezni dobiček in od tega ugotovljenega dobička izračunajo po gotovih procentih davčno izračunost. V formalno-pravnem pogledu torej ne obstojajo bistvene razlike. Razlike, ki vplivajo na višino davka in ki so torej materialno-pravne značaja, obstojajo prvič v načinu ugotovitve čistega dobička, ker se po zakonih nekaterih pokrajin pasirajo izdatki, ki so po zakonih drugih pokrajin doštevajo bilančnemu čistemu dobičku; druga materialno-pravna razlika obstoja v višini davčnih stop. — Za to davčno stopo bi jaz predlagal, da se raz-

tegnejo na vso državo materialno-pravne odredbe zakona, ki velja v Hrvatski-Slavoniji in Vojvodini (zakonski članek XXXIV iz leta 1916), ker je ta zakon modern, tehnično dobro sestavljen, ne preveč zapleten in tudi nekoliko manj fiskalen od zakonskih predpisov, po katerih se danes odmerja ta davek v Sloveniji in Dalmaciji. Po navedenem zakonu bivše Madžarske so davčne stope progresivne po rentabilnosti, t. j. po razmerju izmed vlozene glavnice in čistega dobička, toda tako, da višje davčne stope zadenejo samo oni del čistega dobička, kateri odgovarja izvestnim procentom društvene glavnice.

S tem, da bi se uvedle materialno-pravne odredbe zakona, ki velja v Hrvatski-Slavoniji in Vojvodini, v pogledu načina ugotovitve čistega dobička in da bi se postavile enotne progresivne stope po gornjem principu za vse državno ozemlje, bi dosegli materialno izenačenje davčnega bremena. Ker imajo deiniška in slična društva, katera plačujejo ta davek, po navadi svoja sedišča v mestih, kjer se nahajajo večja davčna oblastva z izvežbanim uradništvom, uvedba novih materialnih odredb ne bi delala uradnikom davčnih oblastev nikakih posebnih težkoti.

Pri vseh dosedaj navedenih davčnih vrstah bi materialno-pravno izenačenje ne bilo vobče spojeno z nikakimi resnimi težavami, ker uporaba ene ali druge davčne stope ne vstvarja nikakih novih poslov; nasprotno, pri ugotavljanju novih davčnih stop bi se mogle te tako kombinirati, da bi se upoštevale tudi sedanje državne doklade, kar bi značilo pri milijonu davčnih obvezancev nemalo olajšanje manipulativnega dela. (Dalje.)

Jugoslovanska Matica.

Danes zboruje v Celju naša največja in najvažnejša narodna obrambna institucija, to je »Jugoslovanska Matica«. Mi smo smatrali in smatramo še danes »Jugoslovanska Matica« kot izrazito vsenarodno obrambno institucijo, ki ne sme imeti z dnevnim strankarsko politiko nobenega posla. Ni ga, ki bi nam mogel očitati, da smo n. pr. pri »Jugoslovanski Matici« kadarkoli in v kakršnikoli obliki grešili proti temu načelu, ki bi moral biti osnovni princip za vsa taka sodelovanja. Podpirali smo delo »Jugoslovanske Matice« po svoji najboljši vesti vedno in povsod, v njen odbor smo poslali izrazito nepolitične osebnosti in niti enega slučaja ni, da bi dali komu povod tudi za najmanjšo pritožbo.

Zal pa, da ne moremo trditi tega tudi glede naših političnih nasprotnikov. V zadnjih časih doživljamo vedno večja razočaranja. Z dežele nam prihaja vedno več pritožb, da postajajo podružnice »Jugoslovanske Matice« nekake »protiklerikalne« politične organizacije, vsled česar so bili naši pristaši v par podružnicah tudi že prisiljeni zapustiti njene vrste, kar smo pa doslej lojalno zmolčali. Dalje se vedno bolj množijo tudi pritožbe iz neosvobojenega ozemlja, češ da menda velja pri »Jugoslovanski Matici« glede podpor slavnostno načelo: »Liberalcu groš, klerikalcu knof«. Ne bomo se teh delikatnih zadev dotikali za enkrat podrobneje, ne moremo in ne smemo pa več poginjšati s plaščem lojalnega pozabljanja impertinentne provokacije, ki si jo je dovolil v svoji netaktnosti zadnje dni predsednik »Jugoslovanske Matice« dr. Vladimir Ravnihar. Ta mož, ki kot starosta kulturnobojnega »Sokola«, podpredsednik »Nar. napredne stranke« in večni nositelj raznih »naprednih« kandidatnih list gotovo ni najbolje kvalificiran načelovati instituciji, kakršna naj bi bila

»Jugoslov. Matica«, je zagrešil zadnje dni dejanje, ki dokazuje, da je on samo »napredni« politik z vsemi svojimi konsekvencami in prav nič drugega.

Kaj se je zgodilo? Propadajoče »državotvorno« demokratstvo je osnovalo pred meseci tudi v Sloveniji neko pretepaško organizacijo, takozvano »Orjuno«. Da je ta družba zgolj izvrševalni organ raznih demokratičnih voditeljev, ki hočejo obdržati z brahijalno silo v rokah državno moč, ker jih je ljudstvo pri volitvah pomedlo iz svoje srede, je danes znano vsakemu otroku. Baš ta organizacija je uvedla med nami najsurevojšje oblike političnega boja, zato se je vsak, kolikortoliko dostojen človek, že davno sramuje. Ta organizacija je zagrešila zadnje čase že toliko zločinov in grozi tudi tako moralno korumpirati zlasti našo mladino, da se je državna oblast radi vedno naraščajočega ogorčenja vse poštene javnosti čutila končno vendarle prisiljena, razpustiti dve njeni najbolj zloglasni podružnici. Da je zadel ta vladin ukrep demokrasko gospodo nekoliko neprijetno, razumemo in razumemo tudi, da je protestiral proti tej razpustitvi Sokolski savez, ker je končno ta vendarle izrazito demokraska politična in politična bojna svobodomiselna organizacija. Toda dr. Ravnihar ni protestiral proti razpustitvi teh dveh demokratičnih pretepaških band zgolj kot demokraski politični voditelj in predsednik demokrat. bojnega »Sokola«, temveč tudi v imenu vsenarodne, nepolitične in zgolj obrambne — »Jugoslovanske Matice«. In to impertinentno provokacijo si je dovolil g. dr. Ravnihar brez vednosti ostalega odbora, kar je gotovo več kot netaktna zloraba zaupanega mu častnega mesta.

Ne gre tukaj samo za našo stranko. Res je, da reprezentira danes samo naša stranka kot taka ogromno večino slovenskega naroda in je torej že ona sama in

A. P. Oehov:

Ženskam je lahko.

Generalnega poročnika Zapupirina bi imeli pokopati. K ihš žalosti, kjer je igrala pogrebna godba in kjer so se razlegali poveljevalni kliki, so vrel ljudje v trumah z vseh strani, ker so si hoteli ogledati pogrebno svečanost. V eni izmed teh gruč, ki ki hitele na omejeni kraj, sta bila tudi uradnika Probkin in Svistov. Oba sta bila v spremstvu svojih žena.

»Nemogoče! jih je zadržal policijski komisar, mož dobrodušnega, prijaznega obraza, ko so dospeli do verige stražnikov, ki je branila nepozvanim vstop. »Popolnoma ne-mo-go-če! Prosim, stopite malo nazaj! Saj to ni odvisno od nas, gospoda! Prosim nazaj! Sicer pa, dame morejo v božjem imenu skozi... lepo prosim mesdames; vas pa, gospodje, prosim za vse na svetu...«

Probkinova in Svistovljeva žena sta kar zardeli od veselja nad nepričakovano ljubeznivostjo policijskega komisarja in se izmuznili skozi verigo. Njiju moža pa sta ostala na tej strani živega zidu in se ukvarjala s tem, da sta opazovala hrbte redarjev peš in na konjih.

»Skozi sta prišli le defal Probkin, ki je zavistno in skoro sovražno zrl za oddaljujočima se damama. »Naj ve vrag, kakšno srečo imajo te podraščilice! Moški spol ne

bo nikdar užival takih predprav, kakor njihov, ženski! Onidve sta, se pač lahko reče, navadni ženski, a vendar so ju ipustili skozi; tebe in mene pa bi ne pustili, makar da sva državna svetnika.«

»Toda čudno sodita, gospoda! je pripomnil policijski komisar z očitajočim pogledom na Probkina. »Ako Vas spustimo not, se bosta takoj začela gnjesti in kaliti mir. Dama si pri svojem taktu nikdar ne dovoli kaj takega!«

»No, prosim, le pustite,« mu je nevoljno odgovoril Probkin. »Dama je v množici vedno prva, ki se gnjete. Moški stoji mirno in gleda na določeno mesto; dama pa hlasta okrog s svojimi rokami in bije okrog sebe, da ji ne pomečkajo obleke. O tem ni dvoma: ženski spol ima vedno in v vsakem oziru prednost. Žensk ne potrjujejo v vojaške, in na plesiščah imajo prost vstop, in oproščene so telesne kazni... In za katere zasluge? bi Vas vprašal. Ako izgubi dekle robc, ga ji moraš pobrati. Ako vstopi, moraš vstati in ji ponuditi svoj sedež. Ako odide, jo moraš spremljati... Sedaj pa vzemimo činovne stopnje! Da prideš, recimo, do državnega svetnika, se moraš, ti kakor jaz, mučiti vse življenje. Dekle pa se da v pol ure poročiti od državnega svetnika, — in takoj je tudi ona visoka osebnost. Da postanem knez ali grof, moral bi osvojiti ves svet, zavzeti Šipko, biti nekaj časa minister. Pa ti pride kaka Varenjka ali Katenika, ki za ušesi še ni suha, pomete pred

grofom s svoj vlečko, pomežikne malce z lepimi očesi, — in kakor bi se obrnil, pa ti je tudi ona Vaša svetlost... Postal si pravkar gubernijski tajnik. Ta čin si si, rekel bi, priboril v potu in krvi. No, in Tvoja Marja Fomišna? Za kake usluge je postala ona gospa gubernijskega tajnika? Iz popove hčere je postala naenkrat uradnikova žena. In ne razume ničesar o uradu! Daj enkrat, da opraviš naše posle; brž, brž ti vknjiži obširen akt med izdatke.«

»Zato pa rodi v bolečinah otroke,« je pripomnil Svistov.

»To je pa tudi važna stvar! Postavi pa naj se le pred predstojnika, kadar komu obisti pregleduje, potem bi se ji zdelo rojstvo otrok zabava. Povsod in v vsakem oziru imajo svoje predpravice! Katerakoli deklica ali katerakoli žena iz našega stanu more uporabljati napram generalu take izraze, kakršnih se ti ne upaš rabiti niti proti davčnemu iztirjevalcu. Da, tvoja Marja Fomišna se more iti smelo roko pod pazduho sprehajati z državnim svetnikom. Primi pa ti državnega svetnika za roko! Daj, stori, poskusi!... V naši hiši, ravno pod nami stanuje profesor s svojo ženo. Ima generalski čin, razumeš, in nosi Anin red prvega razreda; toda neprenehoma čujemo, kako kriči njegova žena: »Tepec, tepec, tepec!« In pri tem je popolnoma preprosta ženska, srednjemeščanka. Vendar pa je to vsaj zakonita zakonska žena; tu še človek zatisne oko. Odkar stoji svet, je tako urejeno, da

zakonske žene zabavljajo. Vzemi pa neomazane ženske, gospodinje. Kaj si te vse dovolijo! Dokler živim, ne pozabim dogodka, ki sem ga doživel. Skoro bi mi bila pri tem slaba predla in le molitvam svojih staršev moram biti hvaležen, da sem odnesel zdravo kožo. Spominjaš se še, da me je lani naš predstojnik, ko se je odpeljal na dopust na deželo na svoje posestvo, vzel s seboj, da bi mu vodil korespondenco. Delo je bilo prava malenkost. Vsak dan mi je bilo dela za eno uro. Opravi sem svoje posle, potem pa sem odkuril, ali sem šel v gozd šetat, ali pa sem sedel v družinsko sobo in poslušal ljudi, ki so peli pesmi. Naš predstojnik je samosvojnič. Njegova hiša ima vsega v izobilju. Služabništva ima kakor mravelj. Manjka pa mu žene, ki bi mu vse vodila. Posli so neposlušni, popolnoma brez pokorščine, in vse vlada ženska, gospodinja Vjera Nikitična. Ona nališa čaja in oskrbuje kosi, ona kriči nad posli. Grda, zlobna ženska, dragi prijatelj! Tudi na videz je kakor pravi pravcati satan. Debela, rdeča je in ima hreščeč glas. Ako se zadere nad kom in se začne vreščanje, moraš pobegniti. Najhujše niso bile psovke, pač pa njeno vreščanje. Ničče ni mogel izhajati z njo. Ne le služinčad, tudi mene je nagnala zver. »No,« sem si mislil, »le čakaj; počakam pravega trenutka in povem vse predstojniku. On je v svojih mislih popolnoma ves pri svojih poslih,« sem si dejal. »In ne vidi, kako mučiš in trpiš!«

samo ona upravičena nastopati v imenu slovenskega naroda, radi česar je tak nastop zastopnika najbrezpomembnejše slovenske politične skupinice do gotove meje naravnost komična megalomanija, toda tu gre predvsem za princip. »Orjuna« je bojna organizacija ene same, od slovenskega naroda justificirane politične klike, zato je več kot brezobrazno, da si dovoli predsednik vsenarodne nepolitične organizacije vpreči moralni kapital take vsenarodne organizacije v službo demokratske politične pretepaške organizacije in tako brezobzirno zlorabiti zaupanje, ki mu je bilo poverjeno. Če hoče veljati kaka organizacija za vsenarodno, tedaj ne sme dati nikdar in v nobeni obliki povoda za pritožbo niti najmanjšemu delu naroda, kaj šele ogromni večini slovenskega ljudstva, ki jo naša stranka danes faktično zastopa. Povsod na svetu bi tak nastop vzbudil vihar ogorčenja in moč, ki bi tako brezobrazno zlorabil poverjeno mu zaupanje, bi bil v tistem trenutku nemogoč.

Mi pa gremo v svoji lojalnosti tako daleč, da iz tega Ravniharjevega nastopa za enkrat še ne bomo izvajali zadnjih konsekvenc. Sicer imamo z našim domišljavim »naprednjštvom« v tem pogledu že nešteto žalostnih izkušenj, perfidna nestrpnost gotovih klik je razbila že toliko lepo zamišljenih skupnih vsenarodnih nastopov in organizacij, da moramo gledati danes žal na vse take akcije s krajnim nezaupanjem, toda izvestna gospoda naj bo prepričana, da se mi zavedamo moči, ki jo danes predstavlja naša stranka. Ne delmo si nobenih iluzij, da bi današnji zbor »Jugoslovanske Matic« iz lastne iniciative obsodil nastop njenega predsednika, odločno pa moramo zahtevati, da se nam dajo vse garancije, da za bodoče ne bomo imeli nobenih povodov več za upravičene pritožbe. Mi poslanstvo »Jugoslovanske Matic« previsoko cenimo, da bi pustili komurkoli pristavljati k njej svoje politične lončce, če pa izvestna gospoda misli, da opravi lahko tudi brez nas, brez zastopnikov ogromne večine slovenskega ljudstva, svobodno ji. Pričakujemo pa za enkrat, da je pri večini matičarjev še vedno toliko razsodnosti, da ne bo dovolila napenjati strune preveč.

Tooliko se nam je zdelo po dve-, triletnih izkušnjah, opazovanjih in dogodkih potrebno pripomniti k današnjemu zboru »Jugoslovanske Matic«, kateri mora vsak iskreno čuteči Jugoslovan želeči, da bi mogla v polni meri izvrševati svoje vzvišeno poslanstvo.

Iz zunanje politike.

* **Sovražnosti proti fašistom na Sardiniji.** Iz Sassarijev poročajo, da je po mnogih krajih došlo do krvavih spopadov s fašisti. V Tempiu je bil en fašist smrtno ranjen, nakar so fašisti težko pretepli komunističnega občinskega svetnika dr. Adisa. V Nuoru so kmetje napadli fašiste s kamenjem, fašisti so pa odgovorili z revolverji. Podobni dogodki so se odigrali v več drugih krajih.

* **Italijanski parlament.** Državni podtajnik za poljedelstvo Corgini, ki je posl. Misuriju po njegovem govoru v parlamentu čestital, je podal svojo ostavko, ki jo je Mussolini sprejel. Na njegovo mesto se ne imenuje nihče in se to podtajništvo odpravi. — Zbornični predsednik De Nicola je v seji 31. m. m. obžaloval napad na posl. Misurija in izjavil, da je ministrski predsednik proti krivcem tega napada izdal najstrožje ukaze. Posl. Longinotti je v imenu popolarov izjavil, da bo njegova sku-

ljudi. Čakaj, odprem mu oči! In odprl sem mu oči, ljubi prijatelj. Toda odprl sem mu jih tako, da bi bil pri tem skoro svoje za vedno zaprl. Kadar se tega spominjam, mi je še sedaj tesno pri srcu. Šel sem torej po hodniku in nenadno začel vreščanje. Začetkoma sem mislil, da koljejo svinjo. Potem pa sem poslušal in začul, kako psuje Vjera Nikitična nekoga: »Ti žival! Tak lopov! Ti preklesti nepridiprav!« Koga neki obdehujuje, sem si mislil. Zdajci pa sem zagledal, ljubi prijatelj, kako so se odprla vrata, skozi katera je planil naš predstojnik, popolnoma rdeč, široko odprtih oči in divje razkustranih las. Ona pa za njim: »Ti lopov! Ti preklesti nepridiprav!«

»Ti pač lažeš!«
»Moja častna beseda. Veš, spreletela me je vročica. Naš predstojnik je tekel v svojo sobo, jaz pa sem stal neumno na hodniku in nisem mogel razumeti. Navadna, neizobražena ženska, kuharica, dekla, in si dovoljuje take izraze in tako obnašanje! Razlagal sem si to takole: Predstojnik jo je hotel odpustiti, ona pa je uporabila priložnost, ko ni bilo priče in ga je pošteno opsovala. No, pojde vsaj od tod! Bil sem ogorčen. Šel sem k njej v njeno sobo in ji dejal: Kako si drzneš, malopridna ženska, uporabljati proti visoki osebnosti take besede? Misliš, ker je slaboten, star mož, da se zanj nihče ne zavzame? Pri tem sem ji priložil par zausnic na tolsti obraz. No, tedaj bi moral čuti to vreščanje in rjojenje, ljubi prijatelj! Zatisnil sem si ušesa in od-

plna glasovala za proračun. Računsko razpravo je zaključil govor finančnega ministra De Stefanija, ki je branil svojo finančno politiko. Nato je dobil besedo posl. dr. Stanger, ki je opozoril na krivice, ki se go-de slovenskemu prebivalstvu v novih pokrajinah. Zaprle so se temu prebivalstvu malone vse šole, zaradi nezamenjave kron propada združništvo, vojna odškodnina se plačuje tako počasi, da je napredek obnove nemogoč. Vlada naj v novih pokrajinah uveljavi popolno enakopravnost in zaščiti pravice in interese vsega prebivalstva. Zbornica je nato prešla na glasovanje in z 248 proti 83 glasovom izrekla vladi zaupnico, v tajnem glasovanju pa je s 188 proti 62 glasovom odobrila proračun.

* **Soldinsko gibanje v Italiji.** Glasom poročil iz Italije se soldinsko gibanje širi tudi po severnih pokrajinah. Oblast v Monzi jo dobila poročilo, da je došlo v bližnje kraje večje število soldinskih agentov, nakar je poslala svoje komisarje, da so te ljudi aretirali. Kakor zatrjujejo nekateri viri, stoje za soldinskim gibanjem kralju zvesti vojaški krogi.

Politične vesti.

* **Profinarodni tabor v Sloveniji.** V članku »Nemci v Sloveniji in Orjuna« bomo poleg nekaterih čisto pametnih in dobrih misli tudi sledečo modrost: »Avstrija ni bila prav dobro urejena država, toda v Avstriji je bilo popolnoma nemogoče delati, pisati in tiskati to, kar delajo, pišejo in tiskajo danes profinarodni elementi v Sloveniji. Ne smemo reči, da so to protidržavni elementi, ker je smisel za državo med Slovenci tako slabo razvit, da sploh ne razumejo, kaj je koristno in kaj škodljivo za državo.« — Omenjeni članek je podpisal »dr. Belokrajnik«, kar pomeni, po naše »dr. Belokrajnik« in minister na razpoloženju, toda ta naslov nas ne ovira, da vprašamo: Kdo je v Sloveniji profinaroden? Ali tisti, ki pravijo in zahtevajo, da Slovenec ostane Slovenec, ali tisti, ki zahtevajo pod krinko jugoslovanstva ali pa brez nje, naj se Slovenci posrbijo?

* **Dokument »Slovenskega Naroda«.** Glasilo narodnonapredne marastične frakcije ne ve drugače odgovoriti na naše članke o suženjskem klečepaztvu liberalcev pred velesrbskim režimom, nego da pogreva znano okrožnico, ki jo je bil leta 1914 brez vednosti izvršilnega odbora SLS kar na svojo roko sestavil in velel razposlati »Narodov« ljubljenc, Ivan Šušteršič, največji genij slovenskega naroda, v kateri se naroča Šušteršičevim pristašem, da mu denuncirajo vse pristaše jugoslovanske ideje. Toda to je jako slab odgovor na naša stvarna izvajanja. Ako je klečepazil Šušteršič, s tem še ni nikakor rečeno, da je klečepazilo pred Dunajem slovensko ljudstvo. Pač pa je veliko bolj zanimiv nek drug dokument, ki ga »Slovenski Narod« ne objavlja. Ko je namreč Endlicher, ki je bil včeraj kot mučenik za jugoslovansko idejo pokopan v domačo zemljo, leta 1914 aranžiral znani jugoslovanski dijaški štrajk v spomin proslave ustoličenja slovenskih vojvod na Gosposvetskem polju, ga je pa »Slovenski Narod« ljuto napadel, celo omladinsko gibanje sirovo smešil in napisal, da ti smrkovci spadajo ali v ječo ali na Studenec. Isto je ponovil takratni voditelj narodnonapredne stranke v debati v deželnem zboru kranski: »Slovenski Narod« naj le po držji jezik za zobmi, če ne mu bomo postregli še z drugimi fakti iz one dobe, in izkazalo se bo, da je baš on skupaj z mnogimi drugimi naprednimi širokoustneži najmanj poklican,

šel v gozd. Par ur nato mi je pritekel nasproti deček. »Pridite k gospodu!« Šel sem tja in vstopil. Sedel je tu srditega obraza kakor puran in me ni pogledal. »Kaj ste napravili v moji hiši?« je začel. »Kaj meni Njegova ekscelenca?« sem ga vprašal. »Ako mislite dogodek z Nikitičino, sem se postavil tu za Vašo ekscelenco.« »Ni Vaša stvar,« mi je odvrnil, »vtikati se v moje družinske razmere!«

Razumeš! Družinske razmere! In tedaj me je jel oštevati in obdelavati na tak način, da ...! Bal sem se, da umrem! Govoril je in govoril, grmel in grmel, končal pa se je čisto brez vzroka zasmeljal.

»Kako se Vam je to posrečilo?« me je vprašal. »Da ste imeli toliko poguma! Čudovito! Toda upam, dragi prijatelj, da ostane to med nama ... Njeno silovitost morem razumeti; a Vi morete sami uvideti, da ne morete bivati več pod mojo streho.«

Poglej sedaj, ljubi prijatelj! Bil je čisto osupel nad tem, kako sem prišel do tega, da sem nabil nesramno osebo! Ženska ga je popolnoma premamila! Tajni svetnik je, nosi red Belega orla, nima predstojnika nad seboj in je podložen stari ženski ... Da, velike, zelo velike predprave uživa ženski spol, ljubi prijatelj! Toda ... snemi čepico! Tu prinašajo generala ... Gospod, moj Bog, koliko redov! No, in zakaj so spustili dame naprej? Ali se razumejo kaj na redove?«

Zasvirala je godba.

da proslavlja žrtve jugoslovanskega ujedinjenja, ki jih je svojčas na svoj bezniskorobati način blatil, da se prilizne baronu Schwarzu.

+ **Radovednemu »Slov. Narodu«.** Včerajšnji »Slovenski Narod« z današnjim datumom se spoštljivo spominja šestdesetletnice dr. Ivana Šušteršiča in zvedavo vprašuje, kako to, da se klerikalna stranka ne spominja tega jubileja? Da utešimo »Narodovo« radovednost, mu povemo tole: Kočljivo se nam zdi ob proslavi spomina Endlicherjevega poveljevat duševnega očeta tiste okrožnice, ki jo »včerajšnji Slovenski Narod« par predalov preje citira »kot sramoten dokument klerikalne morale.« Proslave takih jubilejev prepustimo rade volje vsikdar doslednemu »Narodu«.

+ **Radikali u Slovenačkoj.** Tako se glasi naslov članka, ki ga je priobčil bivši vojaški poverjenik na Dunaju in kasnejši komunistični voditelj in današnji agitator za radikale v Sloveniji v belgrajski »Samoupravu«. Članek nosi svoj naslov čisto po krivici, ker o radikalih v Sloveniji ima samo celih 6 vrst, dočim je skoro ves stolpec posvečen blatenju »klerikalcev« in dr. Korošca in nekoliko se obregne tudi ob demokrate. Obtoževati zna g. Štefanović, obtoževati. Glavno je, da se vsako slovensko stranko pred Srbi kolikor mogoče oblati.

+ **Nemci v Sloveniji in Orjuna.** Pod tem naslovom priobčuje glavno glasilo radikalne stranke »Samoupravu« z dne 31. maja doljši članek, v katerem ostro obsoja napade Orjuna na Nemce. Nemci so se držali, kakor pravi »Samoupravu«, od časa razmejitve popolnoma lojalno in se jim ne da očitati nikake nelojalnosti. Tudi pisava njihovega lista »Cillier Zeitung« je z ozirom na državo popolnoma v redu. Ne sme se jim pa zameriti, če so se organizirali v lastni stranki, kajti ostalim strankam se niso mogli pridružiti, pasivnost pa bi se dala tolmačiti kot bojkot proti državi. Zato pa je nastop Orjuna proti Nemcem neumesten, ker je stvar narodne države, da brani narodne svetinje, ne pa stvar poedincev.

Oskrunjenje grobov.

Pripravljalni odbor za prevoz judenburških žrtv se je sestavil iz zastopnikov vseh narodnih kulturnih organizacij, da se sprejem in pogreb izvrši dostojno kot skupna narodna manifestacija s sodelovanjem zastopnikov celega naroda.

Včerajšnji dan se je pred in za krstami judenburških žrtv zbrana taka množica ljudstva, so se razvrstile take dolge vrste Orlov in Sokolov, pevskih in prosvetnih društev, gasilcev in strokovnih organizacij, akademikov in dijakov, vojaštva in invalidov, kakor jih ljubljanske ulice že dolgo niso videle. Po cestah in ulicah, po katerih se je pomikal žalni sprevod, so tvorile pisane množice šolske mladine in drugega občinstva gost spalir, ki je segal celo izven ljubljanskih ulic. Nad sprevodom in množicami je plaval globoka žalost: saj so šle med njimi krste z ostanki onih, ki so trpeli, ki so umirali kot narodni mučeniki.

Cela stvar bi bila kot resna skupna žalna manifestacija lepo zaključila in pustila najgloblji vtis na vseh, ki so jo videli in se je udeležili, da se niso našli elementi, pripadniki Orjuna in demokratske stranke, ki so, gazeč vsak čut pietete do pokopališča in odprtih grobov, hoteli iz slovesa ob grobu judenburških žrtv napraviti demokratsko-orjunski miting. Z ognjem in mečem sta demokratski in orjunski govorniki grozila vsem, ki ne bi priznavali njihovih načel ozir. terorističnih metod. S kriki »fej« in »sramota« so nekateri pripadniki orjunske klike podkrepljevali nesramna izzivanja in hujskanja orjunskega govornika. Sramota! Ker ljudstvo počne za njimi, ker ljudstvo obsoja njihov terorizem, pa izrabljajo narodno manifestacijo za svoje umazane metode hujskanja in skrunijo še sveže grobove. Vse druge organizacije pa naj prenašajo ogabni izliv obupne blaznosti te klike, češ, saj si iz pietete ne bodo upali protestirati.

Kaj bodo rekli zastopniki oblasti, kaj si bodo mislili zastopniki armade, ki so morali biti proti volji priče tega skrunjenja grobov, tega teptanja narodne misli in pietete do mrtvih!

Pribijemo pa tole. Pripravljalni odbor, ki se je postavil na nadstrankarsko narodnostališče, je gotovo imel resno voljo ohraniti pogreb do konca značaj skupne žalne manifestacije in na zahrbtnen način sta se zadnji trenutek vrnila »zastopnik dijaškega podpornega društva v Zagrebu«, v katerem imajo večino demokrat, in orjunski izziivač, da z umazanim hujskanjem ponižata žalno manifestacijo v demokratsko-orjunski miting in oskrunita s tem odprte grobove narodnih mučnikov. Po naročilu zabeležimo tudi najodločnejši protest slovenskih fantov 17. pešpolka proti ljudem, ki so vse, samo Slovenci nikdar nečesto biti.

Gotovo pa je, da bo v bodoče treba za take skupne manifestacije zahtevati garancije pred zahrbtnimi napadi demokratske Orjuna in pred skrunjenjem pokopališča.

in grobov ter groblim žaljenjem pietete z ogabnimi izpadi. Ako je bil ves aranžma prevoza judenburških žrtv v redu, ako se je tudi sprevod tako svečano in dostojno izvršil, ako so vsi oficialni govorniki govorili dostojno, pač ni bilo nobene potrebe, da se je dopustilo govoriti tudi ljudem, o katerih se ve, da ne poznajo nikjer in nikdar potrebnega takta!

Dnevne novice.

— **Poziv Slovenskemu Narodu.** Ne da bi se hotel spuščati v meritum notice pod naslovom: Klerikalne časnikarske hijene, v kateri javljata, da se je že in se še bo govorilo o nečednostih pri Zadržni zvezi. Vas pozivljamo, da objavite, kar Vam je tozadevno znanega, in doprinesete dokaze, ker bi sicer ob praznih besedah vse ostalo le postrizeno, kakor je trdila stara klepetulja. B. Remec, podpredsednik Zadržne zveze.

— **Šolskim vodstvom.** Da se omogoči tudi mestnim dijakom za časa počitnic odidih v svežem zraku, se šolska vodstva prosijo, da poskrbe pri železniških upravah za to, da dobe tudi mestni dijaki znižano vožnjo po železnicah, da morejo iti za časa počitnic k svojim oddaljenim sorodnikom in znancem na deželo. Pri sedanjih visoki voznini in splošni draginji je marsikateremu ožetu nemogoče, da bi si pritrgal ta izdatek, kakor bi sicer rad ustregel želji svojega otroka že z ozirom na ukrepitev njegovega zdravja. Železniške uprave bodo gotovo rade upoštevale zadeven korak šolskih vodstev; saj so se tudi v predvojnem času dovoljevale znižane vožnje za časa počitnic dijakom v obče in ne samo onim, ki so se peljali domov k svojim staršem. Dijaki so naznanili koncem šolskega leta svojim ravnateljstvom kraj, kamor se mislijo popeljati in ravnateljstva so dobila od železniških uprav na ime učenca se glaseče dovoljenje za polovično ali četrtinsko vožnjo tja in nazaj.

— **Smrtna kosa med rojaki v Ameriki.** Dne 11. maja t. l. je umrla v Cicero, Ill., gospa Marija Košak, soproga črkostavca in tiskarja Josipa Košak. Pokojnica je bila izučena strojna črkostavka in je kot taka delala pri raznih ameriških slovenskih listih. N. v m. p.

— **Kopališče v Kamniku** je otvorjeno.

— **Svojemu možu** ušla je 36 letna kleparjeva žena Marija Šramek in odnesla s seboj 36.000 K moževega denarja.

— **Pogreša** se od 26. maja naprej posestnik Jožef Bedenk iz Ljubeka pri Vačah. Bedenk je 33 let star, srednje postave, rdečeličen; črni las, rjavih oči; leva noga je krajša od desnice.

— **Ježica pri Ljubljani.** Na prihodnji seji občinskega odbora se bo med drugim obravnaval tudi sklep krajnega šolskega sveta na Ježici, ki je na svoji zadnji seji sklenil, da se s prihodnjim šolskim letom poveča tukajšnja ljudska šola iz štiri- na pet-razrednico. Kljub temu povečanju pa Ježica še vedno ni dosegla tiste višine na polju šolstva, kakršno že zavzema večina bližnjih ljubljanskih okoliških občin. Kakor je občinskimi odborniki znano, so občani že ponovno izrazili željo, da bi se uvedli pri nas kmetijsko- ozir. obrtno-nadaljevalni tečaji. Fantov, ki bi posečali ta dva tečaja, bo gotovo vedno zadosti; da so pa potrebni strokovne izobrazbe, o tem pa sploh ni dvoma. Občinski odbor naj za tegadelj ukrene vse potrebno, da se bo pri nastavljanju nove učne moči pazilo na to, da se nastavi tak učitelj, ki bi bil usposobljen, da vodi take tečaje. Na ta način bi najlažje že v jeseni prišli vsaj do enega izmed omenjenih tečajev. In če občinski odbor to stori, mu bodo hvaležni vsi občani, najbolj pa seveda kmetijski sinovi, ki čutijo pomanjkanje kmetijske izobrazbe in pa obrtniški pomočniki in vajenci, ki zelo pogrešajo strokovnega pouka, a s tega ne morejo iz enega ali drugega vzroka pridobiti na obrtni (srednji tehniški) šoli.

— **Nezgoda pri procesiji v Zagrebu.** Med procesijo sv. R. T. se je v Zagrebu na Kaptolu splašil mesarski konj in planil naravnost med ljudi. Nastala je panika, ljudje so se razbegnili na vse strani in je v gneči mnogo žensk in otrok popadalo na tla. Na srečo pa ni bil nihče resno poškodovan.

— **Kopalna sezona v Zagrebu** je v polnem razvoju. 31. m. m. popoldne je bilo mestno kopališče ob Savi popolnoma zasedeno. Voda je imela komaj 18 stopinj Celzija. Trije plavalci so bili zašli v mrzlejši tok in dobili krče. Vendar so vse tri rešili. Pač pa je utonil mizarski pomočnik Rudolf Brajer, ki se je s svojim tovarišem kopal v bližini železnega mostu.

— **Svetovna konferenca krščanskih društev mladih** mož se je 30. t. m. otvorila v Porečah ob Vrbskem jezeru. Navztrih je 900 udeležencev iz 47 držav. Avstrijsko vlado zastopa dr. Beneš. Pozdravne brzojavke so poslali dr. Seipel, angleški kralj, japonski grof Hoto, princ Connaughtski iz Južne Afrike, več ameriških generalov in mnogo drugih odličnih mož iz vseh delov sveta. Konferenca razpravlja o duševni, umski in telesni vzgoji moške mladine.

— Zahvala. Vsem p. n. prijateljem, znancem in bivšim učencem, ki so se me v tako velikem številu spominjali ob priliki osemdesetletnice moje, bodisi pisмено ali kakorsibodi, vsem ki so me počastili v Višnji gori, bodisi v cerkvi, šoli ali doma na katerikoli način, izrekam tem potom najiskrenejšo mojo zahvalo. Bog povrni! Janko Škerbinec, nadučitelj v p.

Sernam sejmov v »Pratiki«. Slavná županstva opozarjamo, da se pripravljajo za tisk seznam sejmov po Slovenskem. Ker so ti sezname, če so res točni in zanesljivi, velike važnosti ne samo za prodajalce in kupujoče obštinov, ampak tudi za občine same, prosimo tem potom vsa županstva, da takoj pregledajo seznam sejmov v letošnji »Družinski priliki« ter morebitne pogoške takoj naznani po dopisnici na upravo Družinske Prilike v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani. Čim bolj se bodo naša županstva odzvala temu povabilu, tem popolnejši bo tudi sejmski seznam.

— Razstava obrtno nadaljevalne šole pri D. M. v Polju se vrši v nedeljo 3. junija od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne, h kateri se obštinov, ki ga stvar zanima, najvjudneje vabi.

— Književna tombola Jugoslovanske Matice. Prvi dve izrebrani številki, ki sta se izrebrali prilikom prve književne tombole Jugoslovanske Matice sta 25 in 64. Kdor ima te dve številki na svoji tablici v eni vodoravni vrsti, ta je zadel dobiček ambo. Amb je sto in tvorijo kot dobiček knjige, ki so označene v stikani okrožnici književne tombole. Matica pa je dodala še 20 posebnih amb, izmed katerih ima vsaka za dobiček najnovejšo knjigo praktičnega značaja. Hume: Praktični sadjar. Kdor je zadel kak dobiček, naj pošlje svojo tombolesko tablico, opremljeno s natančnim naslovom pokrajinskemu odboru Jugoslovanske Matice v Ljubljani, da mu določi dobiček. Naslednji dve številki, potrebni za dobiček tern, se objavijo v tetrtek zjutraj v vseh slovenskih dnevnikih.

— Otvoritev telefonske centrale v Črnomlju. Pri pošti Črnomelj je bila dne 15. maja t. l. otvorena telefonska centrala s javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet.

— Nevročljive poštné pošiljke. Te dni je bil razposlan na vse pošte v Sloveniji razglas o nevročljivih pošiljkah za mesec marec 1923, kjer je v prostoru za stranke obštinov v pogled. Naslovniki oziroma pošiljatelji teh v shranjevalnem uradu poštnege ravnanstva ležečih pošilk se opozarjajo, da jih v teku enega leta od dne tega razglasa dvignejo, drugače bo poštna uprava te pošiljke na javni dražbi prodala, ako so brez vrednosti, pa uničila. — Izkupček za prodane pošiljke oziroma gotovina, ki bi se našla v pošiljkah, je na razpolago upravičenim osebam še za dobo nadaljnjih treh let, po preteku tega roka pa zapade v korist poštne uprave.

— Nadzorica v telefonski centrali. Novosadsko pošto ravnanstvo si spričo neprestanih pritožb proti telefonski centrali ni vedelo več pomagati. Sedaj je poseglo po sredstvu, ki ga bo vsaj razbremenilo, ako že ne bo pomagalo. Imenovala je namreč za telefonsko centralo odgovorno nadzorico. Le-ta mora sedaj paziti na redno poslovanje centrale in edino nanjo se morajo poslej naslavljati vse pritožbe. Zanj je določena posebna telefonska številka in biti mora strankam tudi za ustne pritožbe ves dan na razpolago.

— Telefonske postaje, ki odpravljajo in sprejemajo brzojavke po telefonu. Telefonski centrali Velika Nedelja in Sv. Marjeta pri Moškanjcih kakor tudi nova centrala v Črenšovcih opravljajo v smislu čl. 5 točka 2 telefonskega pravilnika tudi brzojavno službo. Te tri centrale odpravljajo in sprejemajo brzojavke po telefonu.

— Sprejem gojencev v II. artilerijsko podoficirsko šolo. — II. artilerijska podoficirska šola v Mariboru bo sprejela 1. oktobra t. l. 250 mladenčev za gojence te šole. Natančni pogoji za sprejem v to šolo so razvidni iz oglasov, ki so se razposlali vojnim okrugom in vsem večjim občinam. Prošnje za sprejem se morajo poslati najdalje do 15. septembra t. l.

— Protivrske demonstracije na Dunaju. Glasom novih avstrijskih zakonov, ki so se kakor znano sklepali ob sodelovanju socialistične stranke, se vojaštvo oficijelno ne udeležuje verskih prireditev, pač pa je moštvo dano na prosto voljo, da se takih prireditev udeleži. Letos se je udeležilo na Dunaju procesije sv. Reš. Tel. 620 vojakov in mnogo častnikov. Socialisti so za svoje somišljenike ob istem času priredili glasbeno akademijo. Za socialistično šolsko mladino je pa socialnodemokratična organizacija »Priatelj otrok« priredila dopoldne razne izlete, da bi jih odvračala od udeležbe pri procesiji. V mnogih okrajih je socialistična množica glasno psovala vojaške, ki so šli v procesijo; socialisti so napadali tudi katoliške mladinske organizacije. V 20. okraju so v župnišču razbili okna. V Dun. Nov. mestu so socialisti že zgodaj zjutraj prišli pred vojašnici ter so z zasmehovanjem in zasramovanjem sprejemali oddelke, ki so odhajali k procesiji in ravno tako zopet, ko so se vračali od procesije. — Kakor se vidi, se avstrijska socialna demokracija še vedno ni otrešla svojega freisinnovstva, ki nima s socialisti načeli nič skupnega.

— Proti preklinjevanju v Italiji. Italija je v zadnjem času otvorila pravo križarsko vojsko proti preklinjevanju. Po vseh mestih Italije so nabiti lepaki z napis: »Preklinjevanje je za človeka in Italijana sramotno! Preklinjevanje ponižuje italijanski narod v očeh tujcev! Preklinjevanje je nemoralno! Preklinjevanje je znamenje surovosti! Taki in podobni reki se v ogromnih

črkah blešče po zidovih, kloekih, hišnih pročelijih, ladjah, povsodi. Te vojne proti preklinjevanju pa ne vodi fašistična stranka, ampak drugi ljudje. Pravkar se je v Turinu vršil dvadnevni kongres bojnikov proti kletvini. Odlični govorniki so predložili nezmisljenost, surovost in hudobijo kletvine in opozarjali, da mohamedanci in Kitajci kletvine ne poznajo. Odvetnik Pola je naglasil, da bo mogoče izkoreniniti preklinjevanje le s pomočjo vere. — Italijani so poleg Mažarov gotovo najgrši preklinjevalci na svetu, toda takoj za njimi stopamo Jugoslovani, tudi Slovenci, ki nam je kletvina postala izraz korajže. Saj naše domače slovenske kletvine niso tako grozne in odurne, kakor jih imajo Italijani in nekateri drugi narodi, a kaj pomaga, ko so pa naši fanti in možje mnenja, da domače kletvine niso zadosten izraz njihove korajže in so šli zato na posodo še k bratom in sovragom, da se bolj »postavijo«. Morda se jim bo to pavovo perje le manj domadlo, ako zvedo, da si ga skušajo Italijani sami izpuliti in ga vreči na gnoj.

— Vlomi in tatvine. Kočarju Janezu Kovačiču v Mokronogu je bilo ukradenega perila in denarja v vrednosti 1000 K. — »Pri Mežnarju« na Petelinu v Zlebeh pri Medvodah so odnesli vlomilci obleke in perila v vrednosti 9780 K. — Pavlinu Janezu v Arčičah je bilo ukradenega 16.000 K denarja in še drugega blaga, tako da je Pavlin oškodovan za 19.408 K. — Jakobu Zajcu v Ključevem je bilo ukradenega 940 K denarja. — V Naklu so tatovi odnesli Francu Korenčanu 900 in Lovrencu Marinšku 160 K.

Primorske novice.

p Likvidacija vinarske zadruge v Baderni. Na občnem zboru dne 27. maja t. l. je vinarska zadruga v Baderni v Istri sklenila, da likvidira in se nato razpusti. Kakor poroča »Istra«, se pripravljala na likvidacijo še mnogo drugih istrskih zadrug. Kako bo ljudstvu brez zadrug?

p Nova obremenitev občin. Glasom vladne naredbe morajo od 1. julija t. l. vsi skrb in stroške za sodna poslopja nositi občine. V kolikor so sodni uradi nastanjeni v državnih poslopih, bodo morale občine državi plačevati najemnino. Tudi za opremo sodnih prostorov s pohištvom morajo skrbeti občine. To je novo težko breme za občine, ki si že sedaj ne vedo pomagati iz stisk.

p Čegav list je »Nova Doba«. Prefekt Pisenti je v pogovoru z urednikom lista »Gazzetta di Venezia«, govorec o delu italijanskih fašistov, rekel med drugimi: »V Gorici izdajamo tednik v slovenskem jeziku.« To je »Nova Doba«, ki jo urejuje Petercel, to se pravi, da prevaja v znano renegatsko slovenščino članke, ki jih dobiva od svojih italijanskih gospodarjev.

Gospodarstvo.

g Ljubljanski velesejem. Ljubljanski velesemenj uživa največjo priljubljenost v inozemstvu. 8 naših ekspozitur: Praga, Varšava, Dunaj, Dresden, Strassbourg (Francija), Milano, Budimpešta in New-York. Francozi nameravajo zgraditi lastni paviljon. Isto Avstriji. Organizirajo se posebni vlaki Praga—Ljubljana in Ljubljana—Praga. Na ta način pridobimo letos v Ljubljani najbrže 500 Alžircev, kateri obiščejo praški in dunajski sejem, katera padeta z ljubljanskim v isti čas. Novosadska zbornica organizira obisk, istotako Skoplje, Vel. Bečkerek in Sarajevo. Tudi v Beogradu vlada veliko zanimanje. Reklama in propaganda je zelo razvita, okoli 300 bank ter trgovskih zbornic je organiziranih za prodajo legtimacij. Letos bo na sejmu organiziran poseben posredovalni bureau sejmškega urada, kateri bo posredoval pri kupcih na sejmšču. Razstavljalci so lahko prepričani, da bodo s svojo udeležbo na velesejmu zelo zadovoljni. Zanimanje je zelo veliko zlasti s strani inozemske industrije. Priporoča se, da razstavljalci takoj prijavo dološljejo, da se jim zamore rezervirati še mesto. Oglasilo se je že pet ameriških tvrdk, katerih ena bo razstavila posebnost za Jugoslavijo, namreč luksuzni avto, orjak s parnim pogonom in naftino kurjavo. Zanimanje vlada zlasti s strani kupcev za lesno industrijo. Ugodnosti za udeležence bodo sledeče: Polovična vožnja tudi na brzovlakih. Znižane vozne na parnikih jugoslovanskih paroplovnih družb. Znižana vizumska pristojbina itd. V pisarni vlada živahno vrvenje. Potruditi se hočejo vsi, da sejem čim sijajnejše izpade. Sejem naj bo ponos Ljubljane, katero je dvignil na internacionalno tržišče svetovne važnosti.

g Cene živini so zadnje dni vsled povečane izvoza zopet poskočile. Domači voli prve vrste so se plačevali po 15 do 17.50 Din. kg žive teže, druge vrste 14 do 15 Din., tretje vrste 9.50 do 11.50 Din.; prečišči 25 do 27 Din. za kg žive teže.

g Svinjski sejem v Mariboru dne 1. junija: 5 do 6 tednov stari 800 do 1000 K, 7 do 9 tednov stari 1200 do 1600 K, 3 do 4 mesece stari 2000 do 2800 K, 5 do 7 mesecev stari 3400 do 4500 K, 8 do 10 mesecev stari 4800 do 5500 K. 1 kg žive teže 90 do 100 K; 1 kg mrtve teže 115 do 120 K. — Ovce komad po 800 do 1400 K.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žito sledeče cene: pšenica 427.50 do 490

dinarjev, ječmen 285 Din, oves 287.50 Din, koruza 252.50 do 257.50 Din, pšenična moka št. 30< 637.50 Din, št. 20< 600 Din, št. 10< 400 Din.

g Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Na podlagi izkaza Narodne banke z dne 22. maja smo imeli za 5.446.963.990 dinarjev papirnatega denarja v prometu.

g Letina v Belkrajini. Iz Semiča nam poročajo, da je bila zadnja leta vobče dobra vinska letina, je splošno znano. Manj znano pa utegne biti, da je letos trta tako bogato nastavila, kakor že več let ne. Danes je trta vsa v cvetju, da je ves vrak napolnjen prijetne vonjave. In po vrlih, kako vesel pogled. Češnje so polne, jabolka so polna, hruške so polne, pa sliv bo še posebno dosti, no, pa orehov tudi. — Za košnjo že kupujemo kose, saj se bomo v bližnjih dneh spravili na travnike. Košnja bo vsakako izdatna, ker je trava tako gosta in visoka. Polja so pa tudi lepa, da je kaj. — Po zidanicah se toči vino po 28 kron, po gostilnah pa po 32—40. Na debelo ga pa lahko nakupiš po 14 kron. Kolikor ti drago. Govedina je po 80 kron, pa ne prvovrstna, zakaj pitana goved je šla večji del na Laško. — Zdej, ko je dobil tudi Črnomelj svojo telefonsko govorilnico, upamo, da dobimo to moderno prometno sredstvo skoraj tudi v Semiču, tako vsaj se govori.

g Tihotapstvo z zlatom na mažarsko-jugoslovanski meji. Na mažarsko-jugoslovanski meji se vrši zadnje dni veliko tihotapstvo z zlatom. Zlato se izvažja iz Jugoslavije, katerega v Budimpešti silno drago plačujejo.

g V. Dunajski mednarodni sejm. Peti dunajski sejm se vrši v času od 2. do 8. septembra t. l. Kakor se nam poroča, bode, kakor se da po dosedanjih zgledih sklepati, ta sejm zadnjega, h kateremu so prišli nakupovalci iz 44 držav, po številu razstavljalcev in obilnosti vzorcev blaga bistveno presegel. Cena za razstavljalni prostor je nižje odmerjena kakor pri skoraj vseh drugih evropskih sejmih prireditvah. Pojasnila daje Semenski d. d. Dunaj, VII, Museumstrasse 1.

g III. mednarodni velesejm v Bratislavi se vrši od 23. avgusta do 2. septembra pod protektoratom šl. ministra trgovine Lad. Novaka. Češkoslovaške državne železnice so dovolile posestnikom 33 odstotni popust, rumunske državne železnice 50 in italijanske 20 odstotni popust. Velesemenj bo kakor lansko leto osredotočen v Bratislavskem pristanišču in obsega 18 skupin vseh panog industrijskih izdelkov. Deseta skupina je rezervirana za slovaško domačo industrijo in je radi svoje bogate oprave in originalnih izdelkov slovaške narodne umetnosti posebno zanimiva. Tudi skupina lesne industrije bo topot izredno bogato reprezentirana. Na velesejmu fungira velesejmjska borza in razne vrste zabavnih podjetij. Dosedanje pripravljalo delo se, ne glede na splošno težko situacijo, zelo ugodno razvija in znatno napreduje, tako, da se lahko z najlepšimi nadami pričakuje popoln uspeh Bratislavskega velesejma.

BORZA.

Curij: Belgrad 6.60, Berlin 0.0097, Holandija 217, Newyork 553.75, London 25.63, Pariz 35.95, Milan 25.95, Bruselj 30.90, Kodanj 102.50, Stockholm 147.50, Kristijanija 93, Praga 16.60, Pešta 0.10%, Sofija 5.80, Varšava 0.01, Dunaj 0.0078%, avstrijska krona 0.0078%.

Ljubljanske novice.

lj »Jutro« in korupcija. »Jutro« vidi v tem, da je občinski svet ljubljanski enoglasno sklenil, da postane soakcionar opekarnice »Emona«, neke vrste »korupcija«. V tem smislu komentira glasilo »Slavenske banke« sistiranje tega sklepa od strani župana dr. Periča. Mi se ne spuščamo v to, zakaj je župan ta sklep občinskega sveta sistiral, pač pa vprašamo »Jutro«, v čem je tu kakšna korupcija? Ali ni naravno, da mestna občina, ki ima velik gradbeni program, skuša postati lastnik ali solastnik podjetja, ki proizvaja najvažnejši gradbeni material? Ali ni to v splošno korist in čisto v smislu vsakega modernega komunalnega socialnega programa? Kje je torej že v takem sklepu kakšna korupcija? Če je to korupcija, potem je korupcija tudi to, da je »Slavenska banka«, katera finansira »Jutro«, na čelu z znanim »socialistom« ravnateljem Tonetom Kristanom v Križevcih v Prekmurju kupila opekarno ter svoje izdelke ponuja mestni občini. Bržčas da v tem grmu tiči zajec, zakaj se »Jutro« razburja. Bilo bi namreč res »koruptno«, če bi mestna občina sama proizvajala opeko, ko jo pa lahko dobi od Tonetovih opekarn, seveda brez primere dražje; ali ne? Sicer pa je res prizor za bogove, če »Jutro« toži o korupciji, ko pa svinčena fera še danes ni pozabljena niti sodnijsko pojasnjena!

lj Samoumor ali umor. Sodna komisija je izvršila pregled in raztelesenje trupla posestnika Matevža Jarca iz Črne vasi št. 9. Ugotovilo se je, da je skočil sam v Ljubljano in utonil v reki. Zavezal se je izborni plavati sam, kar se je tudi komisij-sko ugotovilo. Komisija je končno ugotovila, da je Jarc skočil v Ljubljano v dušni zmedenosti.

lj Nepreviden športnik. Neki dijak je v družbi tovarišev igral nogomet ob Opekarski cesti in je tako nerodno vrgel žogo, da je zadela 65 letno vdovo Marijo Dolinar s tako silo v obraz, da je padla na tla in da ji je žoga precej poškodovala obraz. Mladim športnikom moramo pri vsej naklonenosti zdravemu športu svetovati, naj

se na ljudi ozirajo, ker bo imel nespretni športnik zdaj popolnoma upravičeno z oblastjo velike sitnosti.

lj Vincencijeva družba priredi danes v nedeljo, dne 3. junija ob 5. pop. veliko veselico na prostem v prostorih »Mladinskega doma« v prid svojim revešim in bolnikom. Za zabavo, pijačo in jestvino dobro preskrbljeno. Pri veselici sodeluje polnoštevina, dobro izveščana domača godba pod vodstvom kapelnika g. Dolinarja. Vstopnina 8 dinarjev. K obilni udeležbi vabi odbor.

lj Poročil se bo danes ob 12. v frančiškanski cerkvi g. France Plestenjak, knjigovodja tovarne »Šekir« v Škofji Loki, z gđ. Vero Kožuh. Mlademu paru želimo obilo blagoslova.

lj Začasna zatvoritev pošte Ljubljana 6. — Na podlagi naredb ministrstva pošte in telegrafa št. 20060 od 8. t. m. se pošta Ljubljana 6, ki je nastanjena nasproti hotela »Union« dne 31. maja 1923 začasno zatvori.

lj Poselska zveza ima predavanje v nedeljo dne 3. junija ob 5. uri popoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ulica. V ponedeljek, 4. t. m. je sv. maša na Rožniku ob 5. uri zjutraj.

Odbor.

lj Družba sv. Elizabete. Osrednji svet družbe sv. Elizabete ima redno mesečno sejo prihodnj. torek (5. junija), ob 5. uri popoldne (Jugoslovanska tiskarna).

lj Kozaki jahači na prehodu v Ljubljani. Kozaki jahači, ki so prišli iz Belgrada, kjer so dali gosposilno predstavo kozških telovadnih vaj na konjih, koji predstavi sta prisostvovala Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander s kraljico ter najodličnejše osebe iz mesta, so na potu v Italijo. Pred odhodom so hočejo posloviti tudi od naše bele Ljubljane ter priredijo na prostorih zadnjega vesoškolskega izleta v Linhartovi ulici gosposilno predstavo svojih vratolomnih telovadnih vaj na konjih.

lj Koncert Mestnega udrženja F. S. se vrši v ponedeljek, dne 4. t. m. ob 20. uri v dvorani Filharmonične družbe. K obilni udeležbi vabi odbor MUFS.

lj Dražba. Danes ob 9. uri bo na Viču (v Rožni dolini) za tobačno tovarno na dražbi oddano seno; popoldne ob 5. uri pa na Ranovi jelši (za Trnovem).

lj Ponesrečen »napad« na Dunajski cestici ne bo uspel, tako, kakor se je glasilo poročilo poslano včeršnjemu »Slovenec«. Evo resnice! — Ga. Salbergerjeva je prišla »napad« na mirno mimovozeče kolesarje; namesto s »hura« nas je hrumno ohrabrovala z »divjaki« in to brez najmanjšega povoda. Razumljivo, da smo se vstavili in vprašali gospo, zakaj! Potem pa ogenj v strehi! G. Keček, posebno pa ga. svakinja zelo korajžna in glasna. Torej napad onih dveh na nas. G. Keček je vpil: »Tri korake od mene proč!« Ta nesrečni »napad« se je izvršil vtrci hiš pokojninskega zavoda, ne pa pred prelazom železniške proge. Slabo gledali. Jaz in g. A. S. sva se takoj odstranila, ker se nama je zdelo vse skupaj nesmiselno pričkanje. Na »preglasno govorjenje« G. Salbergerjeve in njene družbe pa so pritrdili »jaki od straže pri magacinih z nasajenimi bajoneti. Eden gospodov »pričkarske družbe« ge. Salberger se je ustrašil, zbežal s svojim kolesom, kar so mu dale njegove dirkaške noge. Gospod Gusto Pečnik, pa je ostal pri družbi in pomirjeval gospo in gospoda. »Napadenec«, pozivam, da naznanita stvar sodišču, sicer je moja častna dolžnost da nastopim pravno pot. G. poročevalec, podpis ste pozabili. Resnico iz oči v oči! — Nasvidenje.

Ivan Dobnikar.

lj Policijska kronika. — Neznani vlomilci so vlomili ponoči v lopo branjeve Marije Rozina na Selu in odnesli raznega blaga v vrednosti 1.873 K. — Josipini Traun s Poljske ceste št. 53 je bilo ukradenih obleke v vrednosti 2500 K. — V mestni klavnic je bila ukradena Antonu Kastelcu rjava denarnica, v kateri je bilo 1160 K. — Tone Povž iz Velike čolnarske ulice je iz same nagajivosti ob 1. popoldne metal iz neke stavbe pesek na pasante. Nagajivec bo po zasluženju kaznovan.

Raznoterosti.

USPEHI PROHIBICIJE V AMERIKI.

Precejšen del ameriškega prebivalstva — posebno priseljenci — se z vsemi silami upira prohibicijski postavi ter jo na vse mogoče načine krši in ruši. Pijača se deloma utihotaplja, deloma kuha v malem po zakotnih podjetjih in zasebnih stanovanjih. Tekom zadnjega meseca se je pripetilo troje važnejših dogodkov, ki pričajo proti prohibiciji. Prvič je državna postavodaja v Pennsylvaniji odrekla vladi denarna sredstva za izvrševanje prohibicijskega zakona, drugič je državna postavodaja v New Yorku sprejela sklep, da se prohibicija odpravi in tretjič je zvezna sodnija razsodila, da smejo zdravniki svojim »bolnikom« predpisati poljubno količino žganja. Kljub tem neugodnim pojavom pa sodi zvezni prohibicijski komisar o napredku prohibicije zelo ugodno. Pravi, da se je pred prohibicijo povzilo 150.000.000 galon žganja. Sedaj se vtihtopi v Ameriko na leto približno 2 milijona galon žganja; zaloga v skladiščih znaša še 36.000.000 galon, dočim je znašala v začetku prohibicije nad 180 milijonov galon. Kar tiče piva, je bilo pred prohibicijo v Združenih državah 1250 pivovaren, ki so zvarile letno 1880 milijonov galon alkoholnega piva; danes obratuje samsamo še neopojno pivo, le manjše se pečajo mo še neopojno pivo, le manjše se pečajo s kaznivim varenjem opojnega piva. Kar tiče kuhanja žganja po zasebnih hišah, sledi najstrožja kazen za petami, kajti po vživanju rožinovca večina ljudi umrje ali pa težko oboli. Tako se Amerika dejansko le

čezdalje bolj »suši« in tekom petih let bodo Zedinjene države do 99% suhe. Zvezna vlada s Hardingom na čelu je tudi trdno odločena, da prohibicijsko postavbo z vsemi sredstvi vzdrži in izvede.

PES SKOZI TROPICNO AFRIKO.

Angleški časopisi prinašajo zanimivo poročilo, da je angleški sportni kapitan Murphy peš prehodil tropično Afriko. Razdalje od njegovega izhodišča do končnega cilja znaša 3000 angleških milj. Kapitan Murphy je nastopil potovanje pred dvema letoma dne 26. marca, oborožen s kompasom, puško in fotografskim aparatom v spremstvu 6 oseb; ves njegov tedanji kapital je znašal — 5 liber sterlingov. Skrbel je za prehrano svojih spremljevalcev. Kadar je bilo treba, je delal kakor delavec na plantažah in železnicah, da bi zase in za svoje ljudi zaslužil za vsakdanje potrebe. Koncem aprila je prispel na zapadno obrežje ne samo zdrav in čil, temveč tudi kakor imetnik 50 funtov sterlingov. Njegovo potovanje se mu je torej v vsakem oziru obneslo.

IZSELJEVANJE V AMERIKO.

Generalni izseljeniški komisariat je javil sledeče:

Zadnji čas se opaža med osebami, ki se nameravajo izseliti v Zedinjene države ameriške, velika nestrpnost. Hodijo na pristojna oblastva, zlasti na generalni izseljeniški komisariat v Zagrebu, zahtevajoč izseljeniške potne liste.

Ker pa kvota za našo kraljevino dosedaj še ni objavljena, ne more izdajati Generalni izseljeniški komisariat odobrenja za izseljeniške potne liste. Zaradi tega je brezuspešna vsaka intervencija, bodisi osebna, bodisi pismena. Generalni izseljeniški komisariat bo začel reševati že vlozene prošnje, kakor hitro naznanijo ameriške oblasti na našo državo odpadajočo kvoto. Višina kvote se objavi v časopisju s podrobnimi predpisi, po katerih se bodo reševale prošnje.

Interesente naj uvažujejo to objavo, da se izognejo nepotrebnim stroškom in potom.

Iz sodne dvorane.

Nepoštena služkinja.

Berta Zanik, stara 25. let, ločena, pristojna v Trzinu pri Mokronogu, je bila kot služkinja tri tedne zaposlena v gostilni pri Tišlerju v Kolodvorski ulici. Med tem časom je oškodovala svojega gospodarja Milana Petkoviča, s tem, da mu je odnesla perila, obleke in kožuhovinsti ovrtnik v skupni vrednosti 3250 K; Marjiti Šorli pa je izmaknila znesek 388 K Zanikova tatvine zanika in trdi, da ji je ovrtnik podaril njen brat Frane Debeve. Glede zneska 388 K pa pravi, da so v isti sobi spale še tri uslužbenke, katerih ena je morda to tatvino izvršila. Zanikovi, ki je bila radi tatvine že dvakrat predkaznovana je sodišče prisodilo 4 mesece težke ječe.

Surovost napram stražniku.

Višji stražnik Josip Koren je dne 15. aprila t. l. v gostilni Pua aretirati razgrajajočega urarskega vajenca Zdravka Ranta, pristojnega v Sorjcu. Rant se je aretaciji zoperstavil, suval stražnika, mu raztrgal vrvice s piščalko in mu grozil z besedami: »Prokleti policaj lačen, jaz te razbijem.« Pri razpravi se je Rant izgovarjal, da je bil vinjen in se mu je vsled tega v glavi nekaj zmešalo ter da se na ta dogodek sploh ne spominja. To surovost pa mu je v spomin poklicalo sodišče s tem, da mu je odmerilo 8 dni zapore, katera kazni mu bo gotovo ostala v spominu.

Tatinska tolpa.

Lansko poletje, posebno od vsesokolskega leta so se vršile v Ljubljani v izrednem številu tatvine in predrzni vlomi. Vlomilci so med opoldanskimi pavzami s ponarejenimi ključi odpirali trgovine ter iz njih odnašali denar in blago. Kljub temu, da so lopovi z nesramno predrznostjo vrtili svoj tatinski posel, jih policija ni mogla izslediti. Končno pa se je na glavnem kolodvoru v Ljubljani posrečilo stražniku, da je aretirati tri brezposelne postopače. Aretirani so nato priznali nekaj tatvin in izdali svoje tovariše. Pri daljni preiskavi se je dognala cela vrsta tatvin in vlomov, katere so storili tudi odkrito priznali. Kolovodja tej bandi je bil 17 letni Jakob Čimžar in Ladislav Zibert, ki so že v zimskem času prešli vsak svojo zasluženo kazen. Pretekli teden pa se je zagovarjal tudi Ivan Sušnik, hlapec pri Zupanu na Rimeki cesti, rojen 29. 8. 1904, pristojen v Nevilje pri Kamniku. Tudi ta jim je pri tatvinah in vlomih pomagal, zato ga tudi sodišče pri kazni ni prešlo. Obsojen je bil na 14 dni zapore.

Prosveta.

pr Stalež šolstva in učiteljstva v Sloveniji. 1923. Sestavil in izdal višji šolski svet v Ljubljani. Založila Učiteljska tiskarna. Vsebuje popoln šematizem za šolsko oblast, univerzo v Ljubljani, osnovne in meštanske šole, srednje šole, strokovno šolstvo in imenike.

pr Na slovenskem Jadranu, najnovejša in največja potovalna publikacija, obsega ne le praktične in povsem nove nasvete za potovanje na dalmatinsko pobrežje, temveč tudi natančen popis vseh mest in krajev, katere namerava turist in letoviški gost obiskati. Lepo je popisani Bakar, Cirkvenica, Baška in Rab, Sibenik z vodopadi reke Krke, dalmatinski otoki z vso svojo milino, Split in starorimska Salona, Kašteljska riviera, Hvar, Vis in Korčula, Dubrovnik, Gruž in Brenška Zupa, Boka Kotorska z vsemi mesti in zanimivostmi, kakor tudi zanimivo potovanje po Črni gori, kjer je lepo popisano Cetinje z Lovčonom, Rjeka, Crnojevič, Skadarsko jezero, Bar in bajni Ulcinj; publikacija prinaša tudi popis Reke, Trsta, Bleda, Benetk in Pulja, poleg cele vrste zemljevidov, kakor tudi več praktičnih nasvetov, izvirno, najnovejšo zemljepisno karto južnoslovenske obale, Dalmacija od severnih mej kraljevine SHS dohli do Albanije. Publikacija je izšla v Pragi in stane 14 šK. — Kakor je videti, se naši severni bratje zelo zanimajo za krasno našo Adrijo.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Nedelja, 3. junija: »Hamlet«. — Izven.
Ponedeljek, 4. junija: »Kar hočete«. — Red A.
Sreda, 6. junija: »Hamlet«. — Red B.
Četrtek, 7. junija: »Ugrabljeni Sabinke«. Dijaška predstava po znižanih cenah. Začetek ob 4. popoldne. — Izven.
Petek, 8. junija: — Zaprt.
Sobota, 9. junija: »Hasanaginica«. Vojaška predstava. — Izven.
Nedelja, 10. junija: »Hamlet«. — Izven.
Ponedeljek, 11. junija: »Hamlet«. — Red E.

OPERA.

Nedelja, 3. junija: »Prodana nevesta«. Začetek ob 8. uri zvečer. — Izven.
Ponedeljek, 4. junija: Zaprt.
Torek, 5. junija: »Nikola Šubic Zrinjski«. Premiera. Začetek ob pol 8. zvečer. — Red E.
Sreda, 6. junija: »Madame Butterfly«. Gostovanje gospe Vere Bourago. Začetek ob 8. zvečer. — Izven.
Četrtek, 7. junija: »Nikola Šubic Zrinjski«. Začetek ob pol 8. zvečer. Red C.
Petek, 8. junija: »Luizac«. Začetek ob pol 8. zvečer. Red B.
Sobota, 9. junija: »Eugenij Onjegin«. Začetek ob pol 8. zvečer. — Izven.

83. št. »Gledališkega lista« prinaša zanimivo razpravo o »glasbenih razpisih« izpod peresa dr. Mohoriča, sliko J. Rijavca in Vl. Lewandovske.

Cerkveni vestnik.

e Marijina kongregacija za moše in mladence pri sv. Jožetu ima danes ob pol štirih popoldne v kongregacijski kapeli pri ž. g. o. jezuitih svoj redni shod. Polnoštevilno!

e Križanska Moška in mladeniška Marijina družba ima danes popoldne ob 6. uri redni mesečni cerkveni shod. Zeleti je, da se shoda udeležijo člani polnoštevilno.

Orlovski vestnik.

Desetletnica St. Jakobskega Orla v Ljubljani. Vse bratske odseke in orliške krožke opozarjamo, da bomo te dni razposiljali vabila in prigrasnice za praznovanje desetletnice in blagoslavljanje prapora šentjakobskega Orla v Ljubljani dne 8. julija. Novi prapor je krasno umetniško delo č. šolskih sester v Mariboru, nastavek i. dr. pa trdke Tratnik v Mariboru. Spored slavnosti bo v glavnem sledeči: Na predvečer mirozov in podoknica kumici in ustanovitelji, v nedeljo 8. julija po prihodu vlakov skupni odhod z Medijatovega dvorišča v cerkev sv. Jakoba, kjer bo blagoslovljenje prapora, govor in sv. maša, nato obhod po mestu z razvitim praporom. Popoldne ob treh bo javna telovadba, zvečer v Unionu družabni večer. Sodelovali bosta dve priznani godbi. Vse bratske odseke in krožke prosimo, da se kar mogoče mnogoštevilno odzovejo našemu vabilu!

Učiteljski vestnik.

Podružnica »Slemškove zveze« za kočevski okraj ima svoje zborovanje dne 9. junija 1923 pri Novi Štifti po prihodu dopoldanskega vlaka. Predaval bo tov. Lojze Markič o risanju. Zaradi kosa naj se vsak javi g. L. Markiču, učitelju v Sodranci. — Vzdignite se vsi in pridite na prijazno Marijino božjo poti F. K.

Turistika in sport.

Nladinski dom Kodeljevo. V nedeljo 3. junija ob 6. zvečer nogometna tekma S. K. Ilirija (res.) z S. K. Hermes (res.). Med odmori godba.

Poizvedovanja.

Izgubil se je večeraj dopoldne damski čevlji. Pošten najditelj se prosi, da ga odda v trgovini Flarijanska ulica 23.

Izgubila se je na binkoštno nedeljo popoldne ob 4. (pri birmi) v stolnici denarnica z večjo vsoto denarja in 2 ključkom. Pošten najditelj naj blagovoli stvari vrniti proti nagradi na policijsko ravnateljstvo ali pa v zakristijo v stolnici.

Zgubila se je 1. junija t. l. popoldne srebrna starinska broša z 2 večljuna in več manjšimi kristali (Bergkristale) na poti Prečna, Kolodvorska, Gradom, Prule, Stari in Mestni trg nazaj v Prečno ulico. Pošten najditelj naj jo odda v Prečni ulici št. 6. prl. desno proti nagradi. Broša je zelo drag spomin, sicer brez posebne vrednosti.

Izgubila se je pri procesiji sv. Rešnjega Telesa v stolnici bela usnjata rokavica. Pošten najditelj se prosi da jo odda proti nagradi na III. mestni deželi soli na Vrtači ali v upravnistvu Slovenca.

Poslano.*

IZJAVA.

Z ozirom na poročilo občnega zbora »Orient« d. d. priobčenem po naročilu Čehoslovajie d. d. v Jutru z dne 27. m. in različnih tu- in inozemskih listih izjavljam, da sem v različni tožbi proti navedeni družbi pod upravno številko Cg II 90-23 pri okrožnem trgovskem sodišču v Mariboru, zbog ugotovitve mojega razmerja do družbe.

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo le, kolikor določa zakon.

Vse očitke in naloževanja v poročilu smatram kot navadne klevete ter povdarjam, da bi kvečjemu se lahko naprtla event. odgovornost upravnemu in nadzorstvenemu svetu družbe, torej tudi Čehoslovajii, katere edina je povzročila današnji položaj »Orient«.

Objavljeno poročilo kot tako, je netočno, v katerem se imenuje moja oseba zbog konkurenčne zavisti.

Odlotično besede prepustim sodišču kot edini kompetentnemu kvorumu.

V Ljubljani, dne 2. junija 1923.

Albert Pečevnik.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometar v °C	Relativna vlažnost v %	Nebo, vetrovi	Padavine v mm
1. 6. 21 h	735.4	20.4	1.6	jasno	—
2. 6. 7 h	736.8	19.4	1.6	jasno j. v.	—
2. 6. 14 h	736.0	21.6	3	jasno s. v.	—

Prava sredstva lepote!

Katera drže,

Kar obečajo!

Že 23 let v vseh deželah preizkušena, hvaljena in priljubljena so prava Elza-lepote pospešujoča sredstva lekarnarja Feller.

Elza-obrazna pomada

zanesljivo varstvo proti solničnim pegam, solnični opeklini, lišam, hrapavi koži, odstrani razjedave, ogrce, gube in vsakovrstne nečistosti kože. 3 velika porcelanasta lončka z zavojnico in poštno 25 Din.

Elza-lilijno mlečno milo

načimlješe in najfinerše milo lepote! Ideal vseh mil! Popolnoma neškodljivo, se jako dobro peni in je mitega finega duha. 4 veliki kosi z omotom in poštno vred 35 Din.

Elza-pomada za rast las

krepi kožo na glavi, zabranjuje izpadanje, lomljenje in cepljenje las, prhut in prerano osivelost itd. 2 velika porcelanasta lončka z zavojnico in poštno 25 Din. En poskus zadostuje, da tudi Vi rečete:

„To je ono pravo!“

Zahtevajte v vseh poslovalnicah samo prave Elza izdelke od lekarnarja Feller.

Različne: Lilijno mleko 6 Din; brkomač 3 Din; najfinerši Hega-puder Dr. Klugerja v velikih originalnih škatljah 15 Din; najfinerši zobni prašek „Hega“ v patent-dozah 10 Din; puder za dame v vrečkah 2 Din; zobni prašek v škatljah 3 Din, v vrečkah po 2 Din; sachet (dišava) za perilo 3 Din; šampon za lase 2 Din; rumenilo za obraz 12 pismov 12 Din; najfinerši parfumi od 15 Din dalje; cvet za lase 20 Din; Elza-katranovo milo 5 Din. — Za različne predmete se omot in poštnina računata posebej.

Na vse gornje cene se računa za sedaj še 5%, doplačila.

Naročilna pisma je nasloviti na: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elzatrž št. 134, Hrvatsko.

Nakitničarka

(Stoffmeisterin) ISČE mesta v tuzemstvu. — Ponudbe pod št. 3250 na upravo »Slovenca«.

Čevljarska šivilja

(Šteparica) ISČE primerne službe. Prevzame v malem obratu tudi računovodstvo, event. mesto blagajničarke v večji trgovini. — Ponudbe na upravo lista pod »Bodočnost 3317.«

SPREJMEM TAKOJ 14- do 15-letnega zdravega in krepkega

dečka

poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, v trgovino za železnino. — FRANC HOČEVAR, Kamnik. 3309

Mesto hišnice

s stanovanjem, za katero bi tudi nekaj prispevala, ISČE pošteno dekle z materjo. Ponudbe na upravo pod »Hišnica«. 3323

Sobarico začetnico,

KAVARNIŠKO KUCHARICO ter POMIVALKO SPREJMO takoj v hotelu »SLON«, Dunajska cesta 2.

Organist in cerkvenik

želi spremeniti službo. Glavni pogoj za sprejem službe je: PROSTOR, kjer se lahko goji kokošjereja. Ako tudi na podružni cerkvi. Nasov: JAKOB ČADEŽ, organist, Koroška Bela, p. Javornik.

SPREJMEM

kompanjona

s kapitalom od 200.000 Din s so- ali brez osebne udeležbe za dobro idoče industr. podjetje. — Cenjene ponudbe na upravnistvo »Slovenca« pod: »DOBRO NA-LOŽENI KAPITAL« 3296.

Rudarje in delavce

izvežbane kopače, učne kopače, vozače in težake, SPREJME premogokop Ključarovci pri Ormožu na Štajerskem. Za stanovanje in hrano je preskrbljeno. 3310

SPREJMEMO

POSLOVODJO

za parno žago in tovarno pohištva. Vešč korespondence in knjigovodstva. Le prvovrstna moč, lesnostrokovno izvežban in samostojna moč! — Spričevala, reference in pogoje na naslov: MARIBORSKA LESNA INDUSTRIJA, Moribor. 3219

Gospodična išče s o b o

(tudi z mirno sestanovalko). — Ponudbe na upravo lista pod »MIR« 3316.

Strojnik

ISČE primerne SLUŽBE, najraje na kaki parni žagi. — Ponudbe je poslati na upravnistvo »Slovenca« pod: »Strugar 3247.«

Praktikantinja

veščica sloven. in nem. knjigovodstva in strojepisja in sloven. stenografije, ISČE SLUŽBE v kakem industr. podjetju ali trgov. pisarni v Ljubljani ali ljublj. okolici. Nastop lahko takoj. — Naslov pošte uprava »Slovenca« pod št. 3308.

Inserati

v »SLOVENCU« Imajo

popolen uspeh!

MLADENIČ, star 21 let, vojaščinu proš želi vstopiti v KAKO TRGOVINO kot

učenec

kjer bi imel vso oskrbo v hiši. Cenj. po ponudbe na upravo lista pod Učenec 21

ZAHVALA.

Za mnogoletno izraze sožalja ob smrti naše mame

MIRICE

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom prijateljem in znancem. Hvala vsem darovalcem vencev in cvetic. Posebno zahvalo smo dolžni njeni učiteljici prečastiti M. Anuniciati za njeno veliko potrpljenje, ljubeznjivost in skrb za našo hčerko. Nadalje se zahvaljujemo prečasti gospodu A. Tomé-tu za mnoge tolažilne obiske in prečastiti duhovščini ter č. o. kapucinom. Zahvala tudi uršulinski dekliški šoli in vsem znancem in prijateljem, ki so spremenili našo ljubljeno na njeni zadnji poti. Bog povrni vsem!

ŠKOFJA LOKA, dne 1. junija 1923.

DRUZINA DR. HUBAD.

Bruno Schott

uradnik v Litiji

v soboto zjutraj po dolgi in mučni bolezni, ki si jo je nakopal v svetovni vojni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v ponedeljek 4. junija popoldne iz hiše žalosti v Litiji na domače pokopališče.

LITJA—LJUBLJANA, dne 2. junija 1923.

ZALUJOČA RODBINA SCHOTT.

Pisalne stroje najmodernejših sestav
kakor

:: UNDERWOOD, IDEAL, ERIKA ::

Zahtevajte ponudbe!

THE REX CO.
LJUBLJANA
Gradišče 10 Telefon 268

Razmnoževalni aparat OPALOGRAPH
razmnožuje potom neizrabljive

:: STEKLENE PLOSCE ::

Zahtevajte ponudbe!

Radi povečanja že obstoječega, dobro
idočega industrijskega podjetja ISCEM

par denarnih mož

v svrhu osnovanja družbe z omejeno za-
vezo. — Cenj. ponudbe na upravo lista
pod »Dobro podjetje 3297«.

Ljubljanska trdnjava SPREJME

gospodično

katera zna na pisalni stroj in pisarniška
delo. Hrana in stanovanje v hiši. — Na-
slov pove uprava »Slovenca« pod št. 3274.

Sprejememo zanesljivega

POTNIKA.

»TRIBUNA« F. B. L., Ljubljana,
Karlovska cesta št. 4.

V Vodica nad Ljubljano

je bila dne 27. aprila 1923

na NOVO OTVORJENA

restavracija pri Klemencu,

Prenočišča in voz na razpolago.

Rogaška Slatina

Villa Dr. Pečnik.

Penzija, oddihališče itd., vodi zdravnik
dr. Pečnik. Najlepša lega v Rogški
Slatini, jako solnčna. Solnčna kura, di-
etna, mastilna (Mastkur), ležalna, vodo-
zdravilna kura itd. Soba in cel pension
od 100 Din dnevno. Prospekti. 2331 B

Svarilo. Jaz Cecilija Guttnik, po-
sestnica v Vižmarjih pri
Ljubljani, svarim vsakogar, ki bi sklenil
kako kupčijo z mojim hlapcem Karolom
Polanšek (poprej Oselj), ker on nima
prave prodajati iz gozda ali kaj drugega.
Na moje posestvo naj mu tudi nihče ne
posodi denarja. — Cecilija Guttnik.

Prodajam vsako množino

LEPIH DRV

(švicarsko blago) po zelo ugodni ceni. —
Pisma pod LEPA DRVA 3335 na uprav-
ništvo »Slovenca«.

Novo poslojje

na trgovca ali tovarniško podjetje, zelo
pripravno, v neposredni bližini Ljubljane,
UGODNO NAPRODAJ. Poleg je lep
sadni in zelenjadni VRT. — Pismene po-
nudbe pod: »TAKOJ« na Aloma Com-
pany, anončna družba, Ljubljana, Kon-
gresni trg številka 3. 3336

Klavirje in pianine

KUPUJEM. Ponudbe z označbo marke,
cene, dolgotosti in notranje konstrukcije
klavirja, to je da-li ima klavir notranj
okoli železno ali leseno ramo — treba
poslati na S. F. COP, Zagreb, Mrazovi-
čeva ulica št. 12, III. nadst. 3329

Dvonadstropna hiša

v Spod. Šiški po ugodni ceni naproday.
Poleg je velik vrt in skladišče. Kupcu
je takoj na razpolago stanovanje treh sob
s pritliklinami. Naslov pove Aloma Com-
pany, anončna družba, Ljubljana, Kon-
gresni trg št. 3. 3332

Glasovir PRODAJAM za 65.000 K.

— Ogleda se ga lahko
vsak dan od 14—15 ure. — Naslov pove
uprava »Slovenca« pod št. 3325.

Dražba premičnin.

V sredo dne 6. junija 1923 ob 15. uri
se prodajo na Gosposvetski cesti št. 5,
pritliklje, desno, na prostovoljni JAVNI
DRAŽBI v zapuščino po gosp. dr. Stare
spadajoče premičnine, zlasti pohištvo in
drugo. — Pod cenilno vrednostjo se ne
prodaja. Drugi pogoji se oglašajo pred pro-
dajo na licu mesta.
Ljubljana, 29. maja 1923.
ANTON GALLE, notar, kot sod. komisar.

Novosti

za damske kostume v največji
izbiri pri A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg št. 10

NAPRODAJ JE

TRAČNA ŽAGA

(Bandaže) 700 mm rolnje. — ALFRED
AMANN, Tržič. 3032

Brusne kamne

za KOSE, prave italijanske, nepresegljive
v dobroti, modro GALICO, rafijsko ličje,
morsko travo za modroce, v vsaki mno-
žini priporoča SEVER & KOMP., Ljub-
ljana, Wolfova ulica 12. 2761

S o b o i š c e

za takoj privatni uradnik. Tudi, če je
nemobilizirano. — Ponudbe pod: »JUNIJ
3239« na upravnishvo »Slovenca«.

Otroški vozički več vrst, DVO-
KOLESA raznih
modelov, najnovejši motorčki amer. tipa
»Evans«. Velika zaloga pneumatike in de-
lov po najnižji ceni. Sprejemamo tudi vsa
popravila, emajliranje in poniklanje. —
»Tribuna« F. B. L., tovarna dvoko-
les in otroških vozičkov.
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 2661

Lepa hiša

v STOŽICAH št. 53, pol ure pešhoda
od Ljubljane, popolnoma moderno ure-
jena, s prostim stanovanjem, 4 parketi-
ranimi sobami, kopalnico, z lepim ograj-
enim vrtom ter s skoro NOVIM gospo-
darskim poslopjem, pripr. za vsako obrt
ali trgovino, je ugodno NAPRODAJ. —
Več pri IVANU FRELIH, istotam.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, NAPRODAJ. — Naslov
pove uprava lista pod številko 3314.

Prosto stanovanje

in HRANO v Ljubljani dobi akademik
ali neoženjen URADNIK, ki bi za vsak
dan, tudi v počitnicah, poleg svojih sta-
novskih poslov sprejel lahko delo. Po-
drobna pojasnila pri upravi »Slovenca«
pod naslovom »DOM«.

Enostanovanjska vila

s takojšnjim prostim stanovanjem: 5 sob,
kuhinja in pritlikline, 10 min. od glav.
kolodvora Ljubljane oddaljena, je napro-
day. — Poizve se: Selo št. 43/1, Moste.

Lepa hiša v bližini Ormoža, sesto-
ječa iz 2 sob, pritliklin
in delavnice, pripravna za vsako obrt, z
vrtom, v obsegu 1 orala, JE NAPRODAJ.
Stanovanje takoj prosto. — Naslov pove
upravnishvo »Slovenca« pod št. 3311.

Psa - čuvaja, dobermanja,
stara 8 mesecev, PRODA oskrbnishvo
FUŽINE, p. Dev. Mar. Polje. 3312

Parcela

na Vodovodni cesti, zelo ugoden prostor
za hišo z obrtjo, NAPRODAJ po 25 Din
za m². Naslov pove uprava pod št. 3320.

Kuhinjsko opravo

novi, belo pleskano, moderno in solidno
izvršeno, PRODA J. BAJDE, mizar,
Spodnja Šiška, Šolska ulica 1. 3319

OTROŠKA NOKA

VITAL

NAJBOLEJŠA HRANA ZA
DOJENČKE, OTROKE IN DOJILJE

SLADOVNI KAKAO

VITAL

KREVILO ZA
ROBNIKE IN REKONVALESCENTE
VSAKE STAROSTI

KARAVNI PROJEKTI IZ ČISTOG SLADA

VITAL, D. D. ZA TRGOVINO HRANE,
ZAGREB, KRAJEVSKA CESTA 16

Vsakovrstni vozovi

se izdelujejo, kakor so tudi stalno v
zalogi pri MARTIN MALI, sedlar-
stvo in ličanje avtomobilov, Domžale.
Sprejemajo se vozovi tudi v zameno in
popravilo. Solidno delo! Cene zmerni!
Združeni obrtniki: Ložar, Dragomelj,
Mali, Kožar, Domžale. 1971

Specijalna trgovina

Tkanina za pohištvo, pliša,
sukna, gradila za rolete in
modrece, strune, afrique, pe-
rosa za pohištvo ter rožnih
potrebščin za tapetnike.

Velika izbira po tvornih cenah

Omerzo i drag, Zagreb

Potrjinska ul. 3, Gorišče. Telefon 21-83

V najem dam ali prodam tik državne ce-
ste dobro zgrajeni in novo renovirani

DVE APNENI PEČI

z inventarjem in kamenolom vred po
ugodni ceni. — Vpraša se pri upravi lista
pod »Lepa bodočnost 2990«.

Jetika!

DR. PEČNIK ordinira za pljučne bolezni
veak terek in petek v Sv. Jurju ob J. L.,
v Slatini pa za notranje bolezni. — Či-
tajte njegove 3 knjige o jetikil 3378

Bukovo oglje

prima, suho, kupujem stalno. — Ponudbe
z navedbo cene za franko vagon. Rudolf
ZORC in KOMP., Ljubljana. 3249

**Kupimo stroj
za lomitev kamna**

(STEINBRECHMASCHINE), rabljeno, a
dobro ohranjeno, ki bi proizvajal 1—2
kub. metra na uro; potreben pogon 1.5
do 2.5 konjske sile. — Ponudbe naj se
posljejo na naslov »SAMOBORKA« d.
d., industrija umjetnog kamena, SAMO-
BOR kraj Zagreba. 3083

Priporočajo se sledeče domače trvdke:

(Objava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično
podjetje, Sv. Petra cesta 30.
Jože Markež, Jesenje 54, Gorenjsko.

KLEPARJI:

Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13.
Produktivna zadruga kleparjev, Inšola-
terjev, kollarjev in krovcev v Ljubljani,
Kolodvorska ulica št. 28.

Korn T., Poljanska cesta št. 8.

MEHANIČNA DELAVNICA:

pisalne, računske, razmnoževalne in dru-
ge pisarn. stroje popravlja in prenavlja
Ludovik Baraga, Selenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreya nasled. Jakob KAVČIČ,
Gradišče št. 5.

Ročni šivalni stroj

po jako nizki ceni naproday. — ROŽNA
DOLINA št. 120. 3294

Pristni, naravni

malinčev sok

s sladkorjem vkuhan

po 21 Din za kg

nudi lekarna dr. G. PICCOLI
Ljubljana, Dunajska cesta.

POZORI! POZORI!

Javna dražba.

V skladišču špedicijske trvdke R.
RANZINGER se bo od 5. junija
1923 ob 9. ure nadalje prodalo na
javni dražbi različno pohištvo, več
novih in rabljenih moških in žen-
skih oblek, perila, čevljev, sukna,
svile, nogavic in drugo; nadalje ka-
ve, sladkorja, čaja in masti. 3277

FIZOL kupi

vsako množino Fran Pogačnik,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

POZORI! POZORI!

Več otroških vozičkov, koles

z gumo, po ceni naproday že od 250 Din.
Ljubljana, Zvonarska ulica št. 1.

MARTIN ŽURAN

SOBNI SLIKAR,

LJUBLJANA, Mestni trg št. 12,
se priporoča slavnemu občinstvu za vsa
v to stroko spadajoča dela. — Izvršitev
točna, cene zmerni. 3272

Ugodna prilika!

Radi pomanjkanja prostora PRODAJAM

več spalnic

iz trdega in mehkega lesa po priznani
nizkih cenah.

MATIJA ANDLOVIC,

mizarstvo, zaloga pohištva, Vidovdanska
cesta 6 (prej Radeckega cesta). 3243

V Bohinj!

V najlepši legi Bohinjskega jezera
se nahaja HOTEL SV. DUH:
30 sob z novo vpeljano električno
lučjo. Čolni in kopalnišče na razpo-
lago. — Izborna kuhinja. — Postrežba
točna in solidna. — Cene zmerni. —
Za mnogobrojen obisk se priporoča
FELIKS SELJAK, hotelir.

Radi opustitve trgovine prodajamo po
znatno nižanih cenah

vse vrste pohištvo

Trgovina s pohištvo in tapet. delavnica
BRATA SEVER, Ljubljana,
Gospodarska cesta št. 13 (Kolizej).

Naphtalin surovi zoper MOLJE

in mrčesa, kg
3 Din. Katran iz lesa kg 2 Din, brutto za
netto, ter STELAZE za mešano trgovino,
PRODA F. CVEK, Kamnik. 3303

**Damske slamnike in klo-
buke** po znatno nižanih cenah pri-

poroča cenjenim DAMAM
IVANKA STEGNAR, modistka, Rimska
cesta št. 10. 3301

Vino se toči po 6 Din ali 24 K za

1 l, dokler je kaj zaloge, radi
preselitve, prej hotel Vega, Spod. Šiška,
Celovška cesta 26, čez ulico in v lokalni
Na zalogi je še teran iz l. 1914, ista cena.
Spoštovanjem ANTON MAYER. 3302

Dražba košnje

se vrši dne 3. junija t. l. in sicer ob pol
10. uri dop. na graščinski Erberci pri Be-
ričevem in ob 2. pop. na graščinskih trav-
nikih pri Zalogu poleg Šteleta. Za slučaj
prav slabega vremena se preloži dražba
na nedeljo 10. junija. 3268

Enonadstropno hišo

z devetimi stanovanji na Selu PRODAM.
Cena nizka. — Naslov pove upravnishvo
»Slovenca« pod številko 3261.

Vrtne stole

zložljive, zelo lično izdelane, do-
bavlja franko vagon Borovnica
po 60— Din komad, STOLARNA
A. KOBİ, Borovnica.

Tvrđka

Fran Ksav. Souvan

Ustanovljena leta 1835.

**otvori prve dni junija svojo na novo
zgrajeno in znatno razširjeno detailno
trgovino**

v lastni hiši na Mestnem trgu št. 24.

Tvrđka si dovoljuje pripomniti, da bo ob tej priliki prodajala prvi mesec
po znatno nižanih cenah, na kar se cenjeno občinstvo prav posebno opozarja.

Ljubljana, 26. maja 1923.

Tungsram

žarnica

iz vlečene žice.

Neporušna!

Koncesionirano podjetje za elektrotehniko STEGU IN DRUGI

kom. družba za strojno in električno industrijo.

Pisarna: Ljubljana, palača Ljublj. kred. banke, Dunajska cesta 1b III. nadstr.
Delavnica: Vič, Glince 5.

Gradi električne centrale in električne naprave za luč in moč. Izvaja vse električne inštalacije, dobavlja vse električni material, generatorje, elektromotorje, transformatorje

Nc IV 415-23

3327

Dražbeni oklic.

Na predlog zakoncev Ivana in Sabine Pavlič, posestnikov v Razkovec hišna št. 5 pri Oplotnici bo dne 15. JUNIJA 1923 ob 9. uri predpoldne v pisarni notarja Jurija Detiček v Celju PROSTOVOLJNA JAVNA DRAŽBA ZEMLJIŠČA vl. št. 185 kat. obč. Trata z traven spadajočimi pritliklinami in se bode izklicalo kot celota. — Izključna cena znaša 230.000 Dn ter se predmet pod to ceno ne odda. Pred pričetkom dražbe je treba položiti v roke sodnega komisarja kot vadj 23.000 Din. — Natančnejši pogoji so na razpolago v pisarni notarja Jurija DETIČEK v CELJU na Dečkovem trgu št. 3 ob uradnih urah.

KR. OKRAJNO SODIŠČE v CELJU,
oddelek IV., dne 26. maja 1923.

MEDJIMURSKI KONJI!

Poltežki in čisto težki konji ter kobile za vprego in odgoj za gospodarstva in tovarne

stoje stalno za prodajo pod najkulantnejšimi pogoji pri

E. VAJDA

veletrgovina s konji

ČAKOVEC, MEDJIMURJE, JUGOSLAVIJA.

Brzjavki: Vajda Čakovec

Telef. Interurb. 59, 4

NA DROBNO!

RADI PREUREDITVE trgovine in pomanjkanja prostorov se bodo PRODAJALI

vrvarski izdelki

kakovost VRVI vseh debelosti — STRIKI za perilo — STRANGE — UZDE — SPAGA — GURTE — DRETA — MREŽE za seno — ognjevarne CEVI — bombazeve MREŽICE za otroške postelje — TRZNE TORBE — VISEČE MREŽE (Hängematten) — kakor tudi pravi TRZASKI BIČEVNIKI — BICI — KONJSKE KRTACE — ŽIMA — morska TRAVA itd. po znatno nižji ceni. Se priporoča

Ivan N. Adamič, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31.

TELEFON ŠT. 441.

TELEFON ŠT. 441.

J. B. Ulrich d. d.

tovarna sovinčene robe,

Zagreb, Jelačićev trg 25. Telefon 13-46. Brzjavke: OLOVO.

Tovarne: Zagreb, Gumpoldskirchen, Budapest.

Podružna podjetja: J. B. Ulrich N. G., Berlin, J. B. Ulrich, Wien, J. B. Ulrich, Budapest, G. Winiwarier, Wien.

Sovince blago kot celi, pločevina original G. Winiwarier, plombe in soinec o kosih.

Pločevine črne in pocinjene, original G. Winiwarier, kakor tudi angleške.

Stanjoli v oseh barvah in vzorcih.

Cevi za plin, železne in pocinjene cevi, kolena, dodatne cevi, fittingi iz litega in kovanega železa.

Raznorsni material za plinove in vodovodne instalacije kakor tudi zdravstvene naprave.

Albina Bogataj

Izdelovalnica perila, Židovska ulica št. 1, II. nadstr. Izdeluje vsakovrstno perilo za dame in gospode po nizkih cenah ter prezema naročila oprem za neveste. — Strojno vživanje motivov in čipk. — SRAJCE za gospode po meri. 2485

Dajca kupuje

po najvišjih cenah in plača proti oddajnemu po-
od oddajnih postaj in plača proti oddajnemu po-
irdilu brez odteglaja

E. Vajda, izvoz jajec, Čakovec,

Medjimurje, Jugoslavija.

Brzjavke: Vajda Čakovec. — Telefon interurb. št. 59, 4 in 3.

Galanterija - Pletenine

Preselitev trgovine!

ANTON ŠKOF, Ernest Jevnikarjev nasl.

všudno svoje cenjene odjemalce obvešča, da je svojo trgovino z Dunajske ceste št. 6 preselil

Pred škofijo št. 16

in prosi tudi v novem lokalu obilnega obiska.

Devotionalije - Mobilarske potrebšćine

TRGOVCI!

GOSTILNIČARJI!

Enkrat poskusite naročiti garantirano sladke

plemenite rože paprike

v juta-vrećicah po 5, 10, 15, 20 kg za ceno 80 Din za 1 kg.

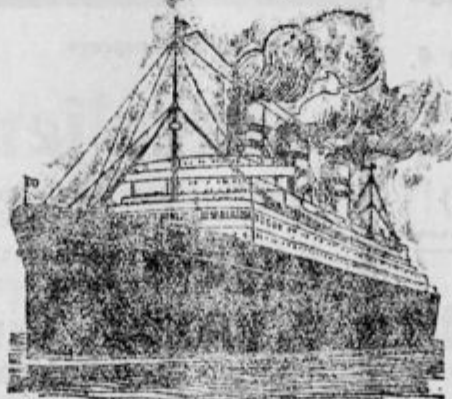
Razpošilja po pošti po povzetju takoj

G. P. Prodanovič, paprika-eksport,
Novi Sad, Vojvodina.

HOLLAND - AMERIKA LINIJA

Zagreb-Rotterdam-New-York

Generalno zastopstvo za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev
Hrvatska banka za promet s nekretnostima d. d. Zagreb.

Odprava potnikov I., II. III. razreda za Severno Ameriko in Kanado z ogromnimi, najmodernijimi brzovoznimi parobrodi. Potovanje po odprtem morju 6 do 7 dni. Najugodnejša, sigurna in brza vožnja.

Izvrstna kuhinja. Vsak teden jeden parobrod. Potniki tretjega razreda imajo posebne kabine z uzorno čistostjo.

Vsestranska pojasnila daje vsakomur brzo in brezplačno:

Holland-Amerika Linija

Zagreb, Zrinjski trg št. 7.

Zajamčeno popravljene Lokomobile

točno iz skladišč
Zagreb in Ljubljana

Wolf-Lanz

vsake velikosti

Stabilne in voseče

lokomobile

Lokomobilni kotli

Enoletno tvorničko

jamstvo

Prvorazredno generalno

popravljen

Popolnoma preizkušene

Kurjive z vsakim

gorivom

Braća Fischer

d. d.

ZAGREB

Pentovčak 5

Valjarna BAKRA

v Slov. Bistrici

IZDELUJE in DOBAVI
tako: sledeče

bakreno blago:

PLOŠČE, OGLATIH in p
OKROGLIH dimenzij, v
vsaki izpeljavi in debelosti
KOVANO BLAGO: kotli
za mleko, pranje, spodnja
in gornji deli, za žganje-
kuho, kačule, kapke, dnu,
vsake velikosti in oblike

ELEKTRIČNO žice in vrv

za slabi in močni tok

DROGI, okrogli, ploščasti

in štirioglati vsake debe-

losti. — ZAKOVNICE v

vsaki velikosti. — SLAG-

LOT, debel, srednje-debel,

droben. — SNELLOT. —

PRVA in EDINA to-

varna te stroke v SHS

Preselitev trgovine.

Govorka J. Premelč v Ljubljani

naznanja svojim cenjenim odjemalcem,
da se tekom tega tedna preseli iz
dosedanjih prostorov

v Kolodvorski ulici

Dalmalinovo ulico

v novo stavbo Mestne hranilnice
(poleg hotela Štrukelj)

Združene opekarne d. d. Ljubljana

nudijo v poljubnih množinah

zarézane strešnike

model „A“ in model „B“ (uforni crep), najpriprostejše, najtrpežnejše in najcenejše kritje streh sedanosti, dalje **zidno opeko.**

Na željo pošljemo popis in ponudbo.

Sprotni zastopniki so sprejemajo.

Hamburg-Amerika linija in United-Amerikan Lines Inc.

Miljaka

Simon Kmetec, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja točna pojasnila in prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsak teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

I. G. Drašković, Zagreb

„B“ cesta pri državnem kolodvoru.

Podružnice:

BEOGRAD: Balkanska ulica 25.

SUŠAK: Jovo Gj. Ivošević, Karolinska cesta 160.

SPLIT: Ante Bulić, Biskupljanova obala 13.

GRUŽ: Ivo Lovričević.

BITOLJ: Gjorgje J. Dimitrijević & Komp., Bulvard Kralja Aleksandra 187.

VEL. BEČEREN: Dušan Lj. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4.

Potnike spremlja do Hamburga družbeni uradnik.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Različno kopalno

perilo za dame

in gospode!

A. & E. SKABERNE, Ljubljana, Mestni trg 10.

OVES - KORUZO - OTROBE

PŠENIČNO MOKO i. dr. mlevske pridelke oddaja najceneje tvrdka

A. VOLK - Ljubljana - Resljeva cesta št. 24.

Naprodaj je radi bolezni

kompletno urejena

tvornica strojev

in livarna medi

Obstoji

od l. 1908.

Zaposluje 20—30 delavcev. Pismene ponudbe na

I. Janić i drug - Interreklam d. d.

Osiijek, Lončarska ul. 7 pod: LJEVAONICA.

Lastne hladilne naprave.

Lastna prodajna mesta v največjih tržiščih inozemstva.

Ustreljeno divjačino

srne, divje koze, divje prašiče, zajce, fazane, jerebice, ključnače, divje race

kupuje vsak čas in vsako množino po najvišjih cenah od oddajnih postaj 2180

E. VAJDA, veletrgovina z divjačino, ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija.

Telefon interurb. št. 59, 4, 3. — Brzjavi: VAJDA, Čakovec.

Večje love prevzamemo potom naših organov od lovišč.

— Soliden in točen obračun. —

Stegú in drugi

pisarna Ljubljana, palača Ljublj. kreditne banke

Dunajska cesta 1b, III. nadstopje

Specijalno podjetje za napravo in dobavo modernih žag, transmisij in strojev za obdelavo lesa

koncesionirano podjetje za vodovne inštalacije, parne in vročevodne kurilne naprave, popravilo in postavitve kotlov za visoki pritisk ter parne napeljave. — Lastna delavnica za stavbno in strojno ključavničarstvo na Viču - Glince 5.

Zahtevajte ponudbo. Papir na debelo. Tvorilne cene.

Specialiteta

OVOJNI PAPIR

(papir za pakovanje) vseh vrst, dalje tiskovni, konceptni, pisarniški, risalni papir itd. po TVORNIŠKI CENI vedno v zalogi. GLAVNA ZALOGA

„ABADIE“

cigaretnega papirja

A. LAMPRET

Ljubljana, Krekov trg 10

Telefon 247.

PERILO ZA DOJENČKE

A. & E. SKABERNE LJUBLJANA

»KORANIT«

zajamčeno pravi asbestni škrlj za kritje streh.

KORANIT ne premoči, ne odzobe, se ne lomi in ne trga, je popolnoma siguran proti ognju, toči in viharju, tehta na 1 m² samo 12 kg, je neomejeno trpežen, je boljši kot vsi eterniti, je najboljša in najcenejša streha, ker ne potrebuje nikoli popravila.

FRAN HOČEVAR

ZIROVNICA (Mostje) Gorenjsko.

P. Magdić
Ljubljana

nasproti glavne pošte.

Ugodna prilika!

Od 1. do 12. junija:

20%
znižane cene!

Cene: Preje: Sedaj:

Češki french . . . Din 140.— 120.—

Češki Panama Ia . . . 150.— 125.—

Češki Panama Ia . . . 180.— 150.—

Češki Panama Ia . . . 190.— 160.—

Francoski celir . . . 225.— 180.—

Angleški celir . . . 250.— 200.—

Angleški celir Ia . . . 270.— 230.—

Surova svila . . . 350.— 280.—

Surova svila . . . 360.— 290.—

Srajce

iz finih čeških, angleških in francoskih cefirjev.

Krasna izbira!

